

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं
--

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठः (वाक्य सहित)

तृतीयकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः

Notes:

- Please refer to the book “TS Kandan 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
- Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Table of Contents

3 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायं पद पाठे तृतीयं काण्डं ... 3

3.4 तृतीयकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः – इष्टिहोमाभिधानं 3

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः, श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

3 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायं पद पाठे

तृतीयं काण्डं

3.4 तृतीयकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः – इष्टिहोमाभिधानं

3.4.1.1

वि वा एतस्य यज्ञ ऋध्यते यस्य हविरतिरिच्यते सूर्यो देवो
दिविषद्भ्य इत्याह बृहस्पतिना चैवास्य प्रजापतिना च यज्ञस्य
वृद्धमपि वपति रक्षांसि वा एतत् पशुं सचन्ते यदेकदेवत्य
आलब्धो भूयान् भवति यस्यास्ते हरितो गर्भ इत्याह देवत्रैवैनां
गमयति रक्षसामपहत्या आ वर्तन वर्तयेत्याह – [] 1

3.4.1.1 - Padam

वीति । वै । एतस्य । यज्ञः । ऋध्यते । यस्य । हविः ।
अतिरिच्यत इत्यति – रिच्यते । सूर्यः । देवः ।

दिवि॒षद्भ्य॒ इति॑ दिवि॒षत् – भ्यः॑ । इति॑ । आ॒ह । बृ॒हस्प॑तिना । च॒ ।
ए॒व । अ॒स्य । प्र॒जाप॑तिनेति॑ प्र॒जा – प॒तिना॑ । च॒ । य॒ज्ञस्य॑ ।
व्यृ॒द्धमि॑ति वि – ऋ॒द्धम् । अ॒पीति॑ । व॒पति॑ । र॒क्षाँ॑सि । वै । ए॒तत् ।
प॒शुम् । स॒चन्ते॑ । यत् । ए॒कदे॑वत्य॒ इत्ये॑क – दे॒वत्यः॑ । आ॒लब्ध॑
इत्या – ल॒ब्धः । भू॒यान् । भ॒वति॑ । यस्याः॑ । ते॒ । ह॒रितः॑ । गर्भः॑ ।
इति॑ । आ॒ह । दे॒वत्रे॑ति दे॒व – त्रा॑ । ए॒व । ए॒नाम् । ग॒मय॑ति ।
र॒क्षसाम् । अ॒पह॑त्या इत्य॒प – ह॒त्यै । ए॒ति । व॒र्तन॑ । व॒र्तय॑ । इति॑ ।

आ॒ह । १ (५०)

3.4.1.2

ब्र॒ह्मणै॒वैन॑मा॒ वर्त॑यति वि ते॑ भि॒नन्नि॑ त॒करी॑मित्या॒ह यथा॑य॒जुरे॒वैत॑दु-
रु॒द्रप्सो॑ वि॒श्वरू॑प इ॒न्दुरि॑त्या॒ह प्र॒जा वै प॒शव॑ इ॒न्दुः प्र॒जयै॒वैनं॑
प॒शुभिः॑ स॒मर्ध॑यति दि॒वं वै य॒ज्ञस्य॑ व्यृ॒द्धं ग॑च्छति पृ॒थि॒वीम॑तिरि॒क्तं
तद्य॑न्न श॒मये॑दार्ति॒माच्छे॑द्-य॒जमा॑नो म॒ही द्यौः॑ पृ॒थि॒वीच॑ न
इत्या – [] २

3.4.1.2 - Padam

ब्र॒ह्म॒णा । ए॒व । ए॒नम् । ए॒ति । व॒र्त॒य॒ति । वी॒ति । ते । भि॒न॒द्भि ।
त॒क॒री॒म् । इ॒ति । आ॒ह । य॒था॒य॒जु॒रि॒ति य॒था – य॒जुः । ए॒व । ए॒तत् ।
उ॒रु॒द्र॒प्स इ॒त्यु॒रु – द्र॒प्सः । वि॒श्व॒रूप॒ इति॒ विश्व॒ – रूपः । इ॒न्दुः ।
इ॒ति । आ॒ह । प्र॒जे॒ति प्र – जा । वै । प॒श॒वः । इ॒न्दुः । प्र॒ज॒ये॒ति
प्र – ज॒या । ए॒व । ए॒नम् । प॒शु॒भि॒रि॒ति प॒शु – भिः । स॒मि॒ति ।
अ॒र्ध॒य॒ति । दि॒वम् । वै । य॒ज्ञ॒स्य । व्यृ॒द्ध॒मि॒ति वि॒ऋ॒द्धम् । ग॒च्छ॒ति ।
पृ॒थि॒वी॒म् । अ॒ति॒रि॒क्त॒मि॒त्य॒ति – रि॒क्तम् । तत् । यत् । न । श॒म॒ये॒त् ।
आ॒र्ति॒म् । ए॒ति । ऋ॒च्छे॒त् । य॒ज॒मा॒नः । म॒ही । द्यौः । पृ॒थि॒वी । च ।
नः । इ॒ति । 2 (50)

3.4.1.3

ह द्या॒वापृ॒थि॒वी॒भ्या॒मे॒व य॒ज्ञ॒स्य व्यृ॒द्धं चा॒ति॒रि॒क्तं च श॒म॒य॒ति
नाऽऽ*र्ति॒मा॒र्च्छ॒ति य॒ज॒मा॒नो भ॒स्म॒नाऽभि॒ स॒मू॒ह॒ति स्व॒गा॒कृ॒त्या अ॒थो
अ॒न॒यो॒र्वा ए॒ष ग॒र्भोऽन॒यो॒रे॒वैनं॑ द॒धा॒ति य॒द॒व॒द्ये॒द॒ति त॒द्रे॒च॒ये॒द्यन्ना॒व॒द्ये॒त्

प॒शो॒राल॒ब्धस्य॑ ना॒व द्यौ॑त् पु॒रस्ता॒न्नाभ्या॑ अ॒न्यद॒वद्यौ॒दुपरि॑ष्ठा॒दन्यत्
पु॒रस्ता॒द्वै नाभ्यै॑ – [] 3

3.4.1.3 - Padam

आ॒ह । द्या॒वापृ॒थि॒वीभ्या॑मि॒ति द्या॒वा – पृ॒थि॒वीभ्या॑म् । ए॒व । य॒ज्ञस्य॑ ।
व्यृ॒द्धमि॒ति वि – ऋ॒द्धम् । च । अति॑रि॒क्तमि॒त्यति॑ – रि॒क्तम् । च ।
श॒मय॑ति । न । आ॒र्तिम् । ए॒ति । ऋ॒च्छति॑ । य॒जमा॑नः । भ॒स्मना॑ ।
अ॒भि । स॒मि॒ति । ऊ॒हति॑ । स्व॒गाकृ॑त्या इति॑ स्व॒गा – कृ॒त्यै ।
अथो॑ इति॑ । अ॒नयोः॑ । वै । ए॒षः । गर्भः॑ । अ॒नयोः॑ । ए॒व । ए॒नम् ।
द॒धाति॑ । यत् । अ॒वद्यौ॑दि॒त्यव॑-द्यौ॑त् । अ॒तीति॑ । तत् । रे॒चये॑त् । यत् ।
न । अ॒वद्यौ॑दि॒त्यव॑ – द्यौ॑त् । प॒शोः । आ॒ल॒ब्धस्ये॑त्या-ल॒ब्धस्य॑ । न ।
अ॒वेति॑ । द्यौ॑त् । पु॒रस्ता॑त् । ना॒भ्याः । अ॒न्यत् । अ॒वद्यौ॑दि॒त्यव॑ – द्यौ॑त् ।
उ॒परि॑ष्ठात् । अ॒न्यत् । पु॒रस्ता॑त् । वै । नाभ्यै॑ । 3 (50)

3.4.1.4

प्रा॒ण उ॒परि॑ष्ठा॒दपा॑नो या॒वाने॑व प॒शुस्त॑स्या॒व द्यति॑ वि॒ष्णावे॑ शि॒पिवि॑ष्टाय
जुहो॑ति य॒द्वै य॒ज्ञस्या॑ति॒रिच्य॑ते यः प॒शोर्भू॑मा या पु॒ष्टिस्तद्-वि॑ष्णुः

शि॒पि॒वि॒ष्टो॑ अति॒रि॒क्त ए॒वाति॒रि॒क्तं॑ दधा॒त्यति॒रि॒क्तस्य॑ शान्त्या
अ॒ष्टा॒प्रू॒ड्ढि॒रण्यं॑ दक्षि॒णाऽष्टा॑पदी ह्येषा॒ ऽऽत्मा॑ नवमः प॒शो॒रा॒प्त्या॑
अन्तर॒को॒श उ॒ष्णी॒षे॒णाऽऽ*वि॒ष्टि॒तं॑ भवत्ये॒वमि॒व हि॑ प॒शुरु॒ल्बमि॒व ()
च॒र्म॑व मा॒समि॒वा॒स्थी॒व या॒वा॒ने॒व प॒शुस्त॒माप॒त्वाऽव॑ रुन्धे॒यस्यै॒षा
य॒ज्ञे प्रा॒यश्चि॒त्तिः॑ क्रि॒यत॑ इष्ट्वा वसी॒यान् भव॑ति । 4

3.4.1.4 - Padam

प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः । उ॒प॒रि॒ष्टात् । अ॒पा॒न इत्य॑प–अ॒नः । या॒वा॒न् ।
ए॒व । प॒शुः । तस्य॑ । अ॒वे॒ति । द्य॒ति । वि॒ष्णवे॑ । शि॒पि॒वि॒ष्टाये॑ति
शि॒पि – वि॒ष्टाय॑ । जु॒हो॒ति । यत् । वै । य॒ज्ञस्य॑ । अ॒ति॒रि॒च्य॑त
इत्य॑ति – रि॒च्य॑ते । यः । प॒शोः । भू॒मा । या । पु॒ष्टिः । तत् । वि॒ष्णुः ।
शि॒पि॒वि॒ष्ट इति॑ शि॒पि – वि॒ष्टः । अ॒ति॒रि॒क्त इत्य॑ति – रि॒क्ते॑ । ए॒व ।
अ॒ति॒रि॒क्तमि॒त्य॑ति – रि॒क्तम् । दधा॑ति । अ॒ति॒रि॒क्तस्ये॒त्य॑ति – रि॒क्तस्य॑ ।
शान्त्यै॑ । अ॒ष्टा॒प्रू॒डित्य॑ष्टा – प्रू॒ट् । हि॒रण्य॑म् । दक्षि॒णा ।
अ॒ष्टा॒पदी॑त्य॑ष्टा – प॒दी । हि । ए॒षा । आ॒त्मा । न॒वमः॑ । प॒शोः ।
आ॒प्त्यै॑ । अ॒न्तर॒को॒श इत्य॑न्तर – को॒शे । उ॒ष्णी॒षे॒ण ।

आ॒वि॒ष्टि॒त॒मि॒त्या – वि॒ष्टि॒त॒म् । भ॒व॒ति॒ । ए॒व॒म् । इ॒व॒ । हि॒ । प॒शुः॒ ।
उ॒ल्ब॒म् । इ॒व॒ () । च॒र्म॒ । इ॒व॒ । मा॒ञ्स॒म् । इ॒व॒ । अ॒स्थि॒ । इ॒व॒ ।
या॒वा॒न् । ए॒व॒ । प॒शुः॒ । त॒म् । आ॒प्त्वा॒ । अ॒वे॒ति॒ । रु॒न्धे॒ । य॒स्य॒ । ए॒षा॒ ।
य॒ज्ञे॒ । प्रा॒यश्चि॒त्तिः॒ । क्रि॒य॒ते॒ । इ॒ष्ट्वा॒ । व॒सी॒या॒न् । भ॒व॒ति॒ । 4 (71)
(व॒र्त॒य॒त्या॒ह॒-न॒ इति॒-वै॒ ना॒भ्या॒-उ॒ल्ब॒मि॒वै-क॒वि॒ञ्श॒तिश्च॒) (A1)

3.4.2.1

आ॒ वा॒यो॒ भू॒ष॒ शु॒चि॒पा॒ उप॒ नः॒ स॒ह॒स्रं॑ ते॒ नि॒यु॒तो॒ वि॒श्व॒वा॒र॒ ।
उ॒पो॒ ते॒ अ॒न्धो॒ म॒द्य॒म॒या॒मि॒ य॒स्य॒ दे॒व॒ द॒धि॒षे॒ पूर्॒व॒पे॒यं॑ ।
आ॒कू॒त्यै॒ त्वा॒ का॒मा॒य॒ त्वा॒ स॒मृ॒धे॒ त्वा॒ कि॒क्कि॒टा॒ ते॒ म॒नः॒ प्र॒जा॒प॒त॒ये॒
स्वा॒हा॒ कि॒क्कि॒टा॒ ते॒ प्रा॒णं॑ वा॒य॒वे॒ स्वा॒हा॒ कि॒क्कि॒टा॒ ते॒ च॒क्षुः॒ सू॒र्या॒य॒
स्वा॒हा॒ कि॒क्कि॒टा॒ ते॒ श्रो॒त्रं॑ द्या॒वा॒पृ॒थि॒वी॒भ्या॒ स्वा॒हा॒ कि॒क्कि॒टा॒ ते॒
वा॒च॒ सर॒स्व॒त्यै॒ स्वा॒हा॒- [] 5

3.4.2.1 - Padam

ए॒ति॒ । वा॒यो॒ इति॒ । भू॒ष॒ । शु॒चि॒पा॒ इति॒ शु॒चि॒ – पाः॒ । उ॒पे॒ति॒ । नः॒ ।
स॒ह॒स्र॒म् । ते॒ । नि॒यु॒त॒ इति॒ नि॒ – यु॒तः॒ । वि॒श्व॒वा॒रे॒ति॒ वि॒श्व॒ – वा॒र॒ ।

उपो॑ इति॑ । ते॑ । अ॒न्धः । म॒द्यम् । अ॒यामि॑ । य॒स्य । दे॒व । द॒धिषे॑ ।
 पू॒र्वपे॒यमि॑ति पू॒र्व – पे॒यम् । आ॒कू॒त्या इ॒त्या-कू॒त्यै । त्वा । का॒माय॑ ।
 त्वा । स॒मृ॒ध इति॑ सं – ऋ॒धे । त्वा । कि॒क्कि॒टा । ते॑ । म॒नः ।
 प्र॒जाप॑तय इति॑ प्र॒जा – प॒तये॑ । स्वा॒हा । कि॒क्कि॒टा । ते॑ । प्रा॒णमि॑ति
 प्र – अ॒नम् । वा॒यवे॑ । स्वा॒हा । कि॒क्कि॒टा । ते॑ । चक्षुः॑ । सू॒र्याय॑ ।
 स्वा॒हा । कि॒क्कि॒टा । ते॑ । श्रो॒त्रम् । द्या॒वापृ॑थि॒वीभ्या॑मिति
 द्या॒वा-पृ॑थि॒वीभ्या॑म् । स्वा॒हा । कि॒क्कि॒टा । ते॑ । वा॒चम् । सर॑स्व॒त्यै ।
 स्वा॒हा । 5 (50)

3.4.2.2

त्वं तु॒रीया॑ व॒शिनी॑ व॒शाऽसि॑ स॒कृद्य॑त् त्वा म॒नसा॑ ग॒र्भ आऽश॑यत् ।
 व॒शा त्वं व॑शिनी गच्छ दे॒वान्थ्-स॒त्याः स॒न्तु य॑ज॒मान॑स्य का॒माः ।
 अ॒जाऽसि॑ रयि॒ष्ठा पृ॑थि॒व्याꣳ सी॒दोर्ध्वाऽन्त॑रि॒क्षमु॑प तिष्ठ॒स्व दि॒वि ते॑
 बृ॒हद्भाः॑ । त॒न्तुं त॒न्वन् र॑ज॒सो भानु॑मन्वि॒हि ज्यो॑तिष्म॒तः प॒थो र॑क्ष
 धि॒या कृ॑तान् । अ॒नु॒ल्ब॒णं व॑य॒त जो॑गु॒वाम॑पो म॒नु () भ॑व ज॒नया॑

दै॒व्यं॑ ज॒नं॑ । म॒नसो॑ ह॒विर॑सि प्र॒जाप॑तेर्व॒र्णो॑ गा॒त्राणां॑ ते गा॒त्रभा॑जो
भू॒यास्म॑ । 6

3.4.2.2 - Padam

त्वम् । तुरी॒या॑ । व॒शिनी॑ । व॒शा । अ॒सि । स॒कृत् । यत् । त्वा ।
म॒नसा॑ । गर्भः॑ । ए॒ति । अ॒शय॑त् । व॒शा । त्वम् । व॒शिनी॑ । ग॒च्छ ।
दे॒वान् । स॒त्याः । स॒न्तु । यज॑मानस्य । का॒माः । अ॒जा । अ॒सि ।
र॒यिष्ठे॑ति र॒यि – स्था । पृ॒थि॒व्याम् । सी॒द । उ॒र्ध्वा । अ॒न्तरि॑क्षम् ।
उ॒पेति॑ । तिष्ठ॒स्व । दि॒वि । ते । बृ॒हत् । भाः । त॒न्तुम् । त॒न्वन् ।
र॒जसः॑ । भा॒नुम् । अ॒न्विति॑ । इ॒हि । ज्योति॑ष्मतः । प॒थः । र॒क्ष ।
धि॒या । कृ॒तान् । अ॒नुल्ब॑णम् । व॒यत॑ । जो॒गु॒वाम् । अ॒पः । म॒नुः() ।
भव॑ । ज॒नय॑ । दै॒व्यम् । ज॒नम् । म॒नसः॑ । ह॒विः । अ॒सि ।
प्र॒जाप॑तेरिति प्र॒जा – प॑तेः । वर्णः॑ । गा॒त्राणा॑म् । ते ।
गा॒त्रभा॑ज इति गा॒त्र – भा॑जः । भू॒यास्म॑ । 6 (63)

(सर॒स्वत्यै॑ स्वा॒हा – म॒नु – स्त्रयो॑दश च) (A2)

3.4.3.1

इ॒मे॒ वै स॒हाऽऽ*स्तां॑ ते वा॒युर्व्य॑वात् ते गर्भ॑मदधातां त॒ꣳ सोमः॑
प्रा॒ज॒न॒य॒-द॒ग्नि॒र॒ग्र॒स॒त॒ स ए॒तं प्र॒जा॒प॒ति॒रा॒ग्ने॒य॒-म॒ष्टा॒क॒पा॒ल॒म॒प॒श्य॒त् तं
नि॒र॒व॒प॒त् ते॒नै॒वैना॑म॒ग्ने॒र॒धि॒ नि॒र॒क्री॑णात् तस्मा॑दप्यन्यदे॒व॒त्या॒मा॒ल॒भ॒मा॒न
आ॒ग्ने॒य॒म॒ष्टा॒क॒पा॒लं पु॒र॒स्ता॒न्निर्व॑पेद॒ग्ने॒रे॒वैना॑म॒धि
निष्क्री॑याऽऽल॒भ॒ते॒ यद् - [] 7

3.4.3.1 - Padam

इ॒मे इति॑ । वै । स॒ह । आ॒स्ताम् । ते इति॑ । वा॒युः । वीति॑ । अ॒वात् ।
ते इति॑ । गर्भ॑म् । अ॒द॒धा॒ताम् । तम् । सोमः॑ । प्रेति॑ । अ॒ज॒न॒य॒त् ।
अ॒ग्निः । अ॒ग्र॒स॒त॒ सः । ए॒तम् । प्र॒जा॒प॒ति॒रिति॑ प्र॒जा - प॒तिः ।
आ॒ग्ने॒यम् । अ॒ष्टा॒क॒पा॒ल॒मि॒त्य॒ष्टा - क॒पा॒लम् । अ॒प॒श्य॒त् । तम् ।
नि॒रिति॑ । अ॒व॒प॒त् । ते॒न । ए॒व । ए॒नाम् । अ॒ग्नेः । अ॒धि । नि॒रिति॑ ।
अ॒क्री॑णात् । तस्मा॑त् । अ॒पीति॑ । अ॒न्य॒दे॒व॒त्या॒मि॒त्य॒न्य - दे॒व॒त्याम् ।
आ॒ल॒भ॒मा॒न इत्या॑ - ल॒भ॒मा॒नः । आ॒ग्ने॒यम् ।
अ॒ष्टा॒क॒पा॒ल॒मि॒त्य॒ष्टा-क॒पा॒लम् । पु॒र॒स्तात् । नि॒रिति॑ । व॒पेत् । अ॒ग्नेः ।

ए॒व । ए॒ना॒म् । अ॒धी॒ति । नि॒ष्क्री॒येति॑ निः – क्री॒य । ए॒ति । ल॒भ॒ते ।

यत् । 7 (50)

3.4.3.2

वा॒युर्व्य॒वात् तस्मा॑द्-वा॒यव्या॑ यदि॒मे गर्भ॑म॒दधा॑तां तस्मा॑द्-
द्या॒वापृ॑थि॒व्या य॒थ् सोमः॑ प्रा॒ज॒नय॑द॒ग्निर॒ग्रस॑त तस्मा॑द॒ग्नीषो॑मी॒या
य॒द॒नयो॑र्वि॒यत्यो॑र्वा॒गव॑दत् तस्मा॑त् सार॒स्वती॑ यत् प्र॒जाप॑तिर॒ग्नेर॑धि
नि॒र॒क्री॒णात् तस्मा॑त् प्रा॒जाप॑त्या सा वा ए॒षा सर्व॑दे॒वत्या॑ य॒द॒जा व॑शा
वा॒यव्या॑मा ल॒भेत॑ भू॒तिकामो॑ वा॒युर्वै क्षे॑पि॒ष्ठा दे॒वता॑ वा॒युमे॒व
स्वेन॑- [] 8

3.4.3.2 - Padam

वा॒युः । व्य॒वा॒दि॒ति वि – अ॒वात् । तस्मा॑त् । वा॒यव्या॑ । यत् ।
इ॒मे इति॑ । गर्भ॑म् । अ॒द॒धा॒ताम् । तस्मा॑त् । द्या॒वापृ॑थि॒व्येति॑
द्या॒वा – पृ॒थि॒व्या । यत् । सोमः॑ । प्रेति॑ । अ॒ज॒नय॑त् । अ॒ग्निः ।
अ॒ग्र॒स॒त । तस्मा॑त् । अ॒ग्नीषो॑मी॒येत्य॒ग्नी-सो॑मी॒या । यत् । अ॒नयोः॑ ।
वि॒यत्यो॑रिति॑ वि – य॒त्योः । वाक् । अ॒व॒दत् । तस्मा॑त् । सा॒र॒स्वती॑ ।

यत् । प्र॒जाप॑तिरि॒ति प्र॒जा – प॒तिः । अ॒ग्नेः । अधी॑ति ।
नि॒र॒क्री॑णादि॒ति निः – अ॒क्री॑णात् । तस्मा॑त् ।
प्रा॒जाप॑त्येति प्रा॒जा – प॒त्या । सा । वै । ए॒षा । सर्व॑दे॒वत्ये॑ति
सर्व – दे॒वत्या॑ । यत् । अ॒जा । व॒शा । वा॒यव्या॑म् । ए॒ति । ल॒भेत॑ ।
भूति॑काम इति भूति॑ – का॒मः । वा॒युः । वै । क्षे॑पि॒ष्ठा । दे॒वता॑ ।
वा॒युम् । ए॒व । स्वे॑न । 8 (50)

3.4.3.3

भा॒गधे॑येनोप॑ धावति॑ स ए॒वैनं॑ भूतिं॑ गमयति॑ द्यावापृ॑थिव्या॑मा ल॒भेत॑
कृ॒षमा॑णः प्र॒तिष्ठा॑कामो दि॒व ए॒वास्मै॑ पर्ज॒न्यो व॒र्षति॑ व्य॒स्यामो॑ष॒धयो॑
रो॒हन्ति॑ स॒मर्धु॑कमस्य॒ सस्यं॑ भवत्य॒ग्नीषो॑मीया॒मा ल॒भेत॑ यः
का॒मये॑तान्न॒वानन्ना॑दः स्यामि॒त्यग्नि॑नै॒वान्न॒मव॑ रुन्धे
सो॒मैना॒न्नाद्य॑-म॒न्नवा॑ने॒वान्ना॑दो भवति॑ सा॒रस्व॒तीमा ल॒भेत॑ य – [] 9

3.4.3.3 - Padam

भा॒गधे॑येनेति॑ भा॒ग – धे॑येन । उ॒पेति॑ । धा॒वति॑ । सः । ए॒व । ए॒नम् ।
भूति॑म् । ग॒मय॑ति । द्यावापृ॑थि॒व्यामि॑ति द्यावा – पृ॒थि॒व्याम् । ए॒ति ।

ल॒भे॒त । कृ॒ष॒मा॒णः । प्र॒ति॒ष्ठा॒का॒म इति॑ प्र॒ति॒ष्ठा-का॒मः । दि॒वः । ए॒व ।
 अ॒स्मै । प॒र्ज॒न्यः । व॒र्ष॒ति । वी॒ति । अ॒स्याम् । ओ॒ष॒धयः । रो॒ह॒न्ति ।
 स॒म॒र्धु॒क॒मि॒ति सं - अ॒र्धु॒कम् । अ॒स्य । स॒स्यम् । भ॒व॒ति ।
 अ॒ग्नी॒षो॒मी॒या॒मि॒त्य॒ग्नी-सो॒मी॒या॒म् । ए॒ति । ल॒भे॒त । यः । का॒म॒ये॒त ।
 अ॒न्न॒वा॒न्नि॒त्य॒न्न - वा॒न् । अ॒न्ना॒द इ॒त्य॒न्न - अ॒दः । स्या॒म् ।
 इति॑ । अ॒ग्नि॒ना ॥ ए॒व । अ॒न्नम् । अ॒वे॒ति । रु॒न्धे । सो॒मे॒न ।
 अ॒न्ना॒द्य॒मि॒त्य॒न्न - अ॒द्यम् । अ॒न्न॒वा॒न्नि॒त्य॒न्न - वा॒न् । ए॒व ।
 अ॒न्ना॒द इ॒त्य॒न्न - अ॒दः । भ॒व॒ति । सा॒र॒स्व॒ती॒म् । ए॒ति । ल॒भे॒त ।

यः । 9 (50)

3.4.3.4

ई॒श्व॒रो वा॒चो व॒दि॒तोः स॒न् वा॒चं न॒व॒दे॒द्-वा॒ग्वै स॒र॒स्व॒ती स॒र॒स्व॒ती॒मे॒व
 स्वे॒न भा॒ग॒धे॒ये॒नो॒प धा॒व॒ति सै॒वा॒स्मिन् वा॒चं द॒धा॒ति प्रा॒जा॒प॒त्या॒मा
 ल॒भे॒त यः का॒म॒ये॒ता॒न॒भि॒जि॒त॒म॒भि ज॒ये॒य॒मि॒ति प्र॒जा॒प॒तिः सर्वा॑ दे॒वता॑
 दे॒वता॑भि॒रे॒वा-न॒भि॒जि॒त॒म॒भि ज॒य॒ति वा॒य॒व्य॒योपा॒क॒रो॒ति
 वा॒यो॒रे॒वैना॒म॒व॒रु॒ध्याऽऽ*ल॒भ॒त आ॒कू॒त्यै त्वा॒ का॒मा॒य त्वे - [] 10

3.4.3.4 - Padam

ई॒श्वरः॑ । वा॒चः । व॒दि॒तोः॑ । स॒न् । वा॒च॒म् । न । व॒दे॒त् । वाक् । वै ।
सर॒स्वती॑ । सर॒स्वती॑म् । ए॒व । स्वे॒न । भा॒ग॒धे॒ये॒नेति॑ भा॒ग – धे॒ये॒न ।
उ॒पेति॑ । धा॒व॒ति । सा । ए॒व । अ॒स्मि॒न् । वा॒च॒म् । द॒धा॒ति ।
प्रा॒जा॒प॒त्यामि॑ति प्रा॒जा – प॒त्याम् । ए॒ति । ल॒भे॒त । यः । का॒म॒ये॒त ।
अ॒न॒भि॒जि॒तमि॑त्य॒न॒भि – जि॒तम् । अ॒भी॒ति । ज॒ये॒य॒म् । इति॑ ।
प्रा॒जा॒प॒तिरि॑ति प्रा॒जा – प॒तिः । सर्वाः॑ । दे॒वताः॑ । दे॒वता॑भिः । ए॒व ।
अ॒न॒भि॒जि॒तमि॑त्य॒न॒भि – जि॒तम् । अ॒भी॒ति । ज॒य॒ति । वा॒य॒व्य॒या ।
उ॒पा॒क॒रो॒तीयु॑प – आ॒क॒रो॒ति । वा॒योः । ए॒व । ए॒नाम् ।
अ॒व॒रु॒ध्ये॒त्य॒व – रु॒ध्य । ए॒ति । ल॒भ॒ते । आ॒कू॒त्या इ॒त्या – कू॒त्यै ।
त्वा । का॒मा॒य । त्वा । 10 (50)

3.4.3.5

त्या॒ह य॒था॒य॒जु॒रे॒वैत॑त् कि॒क्कि॒टा॒का॒रं जु॒होति॑ कि॒क्कि॒टा॒का॒रेण॑ वै ग्रा॒म्याः
प॒श॒वो र॒म॒न्ते प्रा॒ऽऽ*र॒ण्याः प॒त॒न्ति य॒त् कि॒क्कि॒टा॒का॒रं जु॒होति॑
ग्रा॒म्याणां॑ प॒शूनां॑ धृ॒त्यै पर्य॑ग्नौ क्रि॒य॒माणे जु॒होति॑ जी॒व॒न्ती॒मे॒वैना॑ ॐ

सु॒वर्गं॑ लो॒कं॑ ग॒मय॑ति त्वं तु॒रीया॑ व॒शिनी॑ व॒शाऽसी॑त्याह दे॒वत्रै॑वैनां॑
ग॒मय॑ति स॒त्याः स॒न्तु य॑ज॒मान॑स्य॒ कामा॑ इत्याहै॒ष वै कामो॑ –[] 11

3.4.3.5 - Padam

इति॑ । आ॒ह । य॒था॒य॒जु॒रिति॑ यथा – य॒जुः । ए॒व । ए॒तत् ।
कि॒क्कि॒टाका॑रमि॒ति कि॒क्कि॒टा – का॑रम् । जु॒होति॑ । कि॒क्कि॒टाका॑रेणेति॑
कि॒क्कि॒टा – का॑रेण । वै । ग्रा॒म्याः । प॒शवः॑ । र॒मन्ते॑ । प्रेति॑ ।
आ॒र॒ण्याः । प॒त॒न्ति॑ । यत् । कि॒क्कि॒टाका॑रमि॒ति कि॒क्कि॒टा – का॑रम् ।
जु॒होति॑ । ग्रा॒म्याणा॑म् । प॒शूना॑म् । धृ॒त्यै । प॒र्य॒ग्ना॒विति॑ परि॒-अ॒ग्नौ ।
क्रि॒य॒माणे॑ । जु॒होति॑ । जी॒व॒न्ती॑म् । ए॒व । ए॒नाम् । सु॒वर्ग॑मि॒ति
सु॒वः – ग॑म् । लो॒कम् । ग॒मय॑ति । त्वम् । तु॒रीया॑ । व॒शिनी॑ । व॒शा ।
अ॒सि । इति॑ । आ॒ह । दे॒वत्रे॑ति दे॒व – त्रा॑ । ए॒व । ए॒नाम् । ग॒मय॑ति ।
स॒त्याः । स॒न्तु । य॑ज॒मान॑स्य । का॒माः । इति॑ । आ॒ह । ए॒षः । वै ।
का॒मः । 11 (50)

3.4.3.6

यज॑मानस्य॑ यद॑नार्त॑ उदृ॑चं गच्छ॑ति तस्मा॑देव॑माहा॑ऽजा॑ऽसि॑ रयि॑ष्ठेत्या॑है
ष्वे॑वैनां॑ लो॒केषु॑ प्रति॑ष्ठापयति॑ दि॒वि ते॑ बृ॒हद्वा॑ इत्या॑ह सु॒वर्ग॑ ए॒वास्मै॑
लो॒के ज्योति॑र् दधाति॑ तन्तुं॑ तन्वन् रज॑सो भानु॑मन्विहीत्या॑हे माने॑वास्मै॑
लो॒कान् ज्योति॑ष्मतः॑ करोत्यनु॑ल्बणं॑ वयत॑ जोगु॑वामप॑ इत्या॑- [] 12

3.4.3.6 - Padam

यज॑मानस्य॑ । यत् । अ॒नार्त॑ । उदृ॑चमित्युत् – ऋच॑म् । गच्छ॑ति ।
तस्मा॑त् । ए॒वम् । आ॒ह । अ॒जा । अ॒सि । रयि॑ष्ठेति॑ रयि – स्था ।
इति॑ । आ॒ह । ए॒षु । ए॒व । ए॒नाम् । लो॒केषु॑ । प्रतीति॑ । स्थाप॑यति ।
दि॒वि । ते॑ । बृ॒हत् । भाः॑ । इति॑ । आ॒ह । सु॒वर्ग॑ इति॑ सुवः – गे ।
ए॒व । अ॒स्मै । लो॒के । ज्योतिः॑ । दधाति॑ । तन्तु॑म् । तन्वन् ।
रज॑सः । भानु॑म् । अन्वि॑ति । इ॒हि । इति॑ । आ॒ह । इ॒मान् । ए॒व ।
अ॒स्मै । लो॒कान् । ज्योति॑ष्मतः॑ । करो॑ति । अनु॑ल्बणम् । वयत॑ ।
जोगु॑वाम् । अपः॑ । इति॑ । 12 (50)

3.4.3.7

–ह॒ यदे॒व य॒ज्ञ उ॒ल्ब॒णं॑ क॒रि॒यते॑ तस्यै॒वैषा॑ शान्ति॒र्मनु॑र्भव
जन॒या दै॒व्यं॑ जन॒मित्या॑ह मान॒व्यो वै॑ प्र॒जास्ता॑ ए॒वाऽऽ*द्याः॑ कुरु॒ते
मन॒सो ह॒विर॒सीत्या॑ह स्व॒गाकृ॑त्यै गा॒त्राणां॑ ते गा॒त्रभा॑जो
भूया॒स्मेत्या॑हाऽऽ*शि॒षमे॒वैता॑मा शा॒स्ते तस्यै॒ वा ए॒तस्या॑
एक॒मे॒वा–दे॒वय॑जनं॒ यदा॑लब्धायाम॒भ्रो – [] 13

3.4.3.7 - Padam

आ॒ह । यत् । ए॒व । य॒ज्ञे । उ॒ल्ब॒णम् । क॒रि॒यते॑ । तस्य॑ । ए॒व । ए॒षा ।
शान्तिः॑ । मनुः॑ । भ॒व । जन॒य । दै॒व्यम् । जन॒म् । इति॑ । आ॒ह ।
मान॒व्यः । वै । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । ताः । ए॒व । आ॒द्याः । कुरु॒ते ।
मन॒सः । ह॒विः । अ॒सि । इति॑ । आ॒ह । स्व॒गाकृ॑त्या इति॑
स्व॒गा – कृ॒त्यै । गा॒त्राणाम् । ते । गा॒त्रभा॑ज इति॑ गा॒त्र – भा॑जः ।
भूया॒स्म । इति॑ । आ॒ह । आ॒शि॒षमि॒त्या – शि॒षम् । ए॒व । ए॒ताम् ।
एति॑ । शा॒स्ते । तस्यै॑ । वै । ए॒तस्याः॑ । एक॒म् । ए॒व ।

अ॒दे॒व॒य॒ज॒न॒मि॒त्य॒दे॒व – य॒ज॒न॒म् । यत् ।

आ॒ल॒ब्धा॒या॒मि॒त्या – ल॒ब्धा॒या॒म् । अ॒भ्रः । 13 (50)

3.4.3.8

भ॒व॒ति॒ य॒दा॒ल॒ब्धा॒या॒म॒भ्रः॑ स्या॒द॒प्सु॑ वा॒प्र॒वे॒श॒ये॒त् सर्वा॑ वा
प्रा॒श्नी॒या॒द्य॒द॒प्सु॑ प्र॒वे॒श॒ये॒द्य॒ज्ञ॒वे॒श॒सं॑ कुर्या॒त् सर्वा॑मे॒व
प्रा॒श्नी॒या॒दि॒न्द्रि॒य॒मे॒वाऽऽ॒त्म॒न् ध॒त् ते॒ सा॒ वा ए॒ष त्र॒या॒णामे॒वा॒व रु॒द्धा
सँ॒व॒त्स॒र॒स॒दः॑ स॒ह॒स्र॒या॒जि॒नो॑ गृ॒हमे॒धि॒न॒स्त ए॒वै॒त॒या
य॒जे॒रन् तेषा॑मे॒वैषा॑ऽऽप्ता । 14

3.4.3.8 - Padam

भ॒व॒ति॒ । यत् । आ॒ल॒ब्धा॒या॒मि॒त्या – ल॒ब्धा॒या॒म् । अ॒भ्रः । स्या॒त् ।
अ॒प्सि॒स्व॒त्य॒प्-सु॑ । वा । प्र॒वे॒श॒ये॒दि॒ति॒ प्र – वे॒श॒ये॒त् । सर्वा॑म् । वा ।
प्रे॒ति॒ । अ॒श्नी॒या॒त् । यत् । अ॒प्सि॒स्व॒त्य॒प् – सु॑ । प्र॒वे॒श॒ये॒दि॒ति॒
प्र – वे॒श॒ये॒त् । य॒ज्ञ॒वे॒श॒स॒मि॒ति॒ य॒ज्ञ – वे॒श॒स॒म् । कुर्या॒त् । सर्वा॑म् ।
ए॒व । प्रे॒ति॒ । अ॒श्नी॒या॒त् । इ॒न्द्रि॒य॒म् । ए॒व । आ॒त्म॒न् । ध॒त्ते॒ । सा॒ ।
वै । ए॒षा । त्र॒या॒णाम् । ए॒व । अ॒व॒रु॒द्धे॒त्य॒व – रु॒द्धा॒ ।

सँव॒थ्स॒रस॒द इति॑ सँव॒थ्स॒र – स॒दः । स॒हस्र॑याजिन॒ इति॑
स॒हस्र॑ – या॒जिनः॑ । गृ॒हमे॑धिन॒ इति॑ गृ॒ह – मे॑धिनः । ते । ए॒व ।
॥ ए॒तया॑ । य॒जेर॑न् । तैषाम् । ए॒व । ए॒षा । आ॒प्ता । 14 (42)

(यथ् – स्वेन॑ – सा॒रस्व॑तीमा ल॒भेत॑ यः – का॒माय॑ त्वा – का॒मो –
ऽप॒ इत्य॑ – भ्रौ – द्वि॒चत्वा॑रि॒ञ्शच्च॑) (A3)

3.4.4.1

चि॒तं च॑ चि॒त्तिश्चा॑ ऽऽ*कू॒तं चा॑ऽऽ*कू॒तिश्च॑ वि॒ज्ञातं॑ च वि॒ज्ञानं॑ च
म॒नश्च॑ श॒क्वरी॑श्च द॒र्शश्च॑ पू॒र्णमा॑सश्च बृ॒हच्च॑ रथ॒न्तरं॑ च
प्र॒जाप॑ति॒र्जया॑निन्द्रा॒य वृ॑ष्णो प्रा॒यच्छ॑दु॒ग्रः पृ॑त॒नाज्ये॑षु तस्मै॒ विशः॑
स॒मन॑मन्त॒ सर्वाः॑ स उ॒ग्रः स॒हि ह॒व्यो ब॒भूव॑दे॒वासुराः॑ सँय॑त्ता
आ॒सन्त्स॑ इन्द्रः॒ प्रजा॑पति॒मुपा॑ () धा॒वत् तस्मा॑ ए॒ताञ्ज॑यान्
प्रा॒यच्छ॑त् ता॒नजु॑होत् ततो॒ वै दे॒वा अ॑सुरा॒नज॑यन् यद॒जय॑न् तज्ज॑यानां
ज॒यत्व॑ ऽ स्पर्ध॑माने॒नैते॑ हो॒तव्या॑ ज॒यत्ये॒व तां॑ पृ॒तनां॑ । 15

3.4.4.1 - Padam

चित्तम् । च । चित्तिः । च । आकू॒त॒मित्या – कू॒तम् । च ।
आकू॒ति॒रित्या – कू॒तिः । च । वि॒ज्ञा॒त॒मि॒ति वि – ज्ञा॒तम् । च ।
वि॒ज्ञा॒न॒मि॒ति वि-ज्ञा॒नम् । च । मनः । च । शक्वरीः । च । दर्शः ।
च । पूर्ण॑मा॒स इति पूर्ण – मा॒सः । च । बृ॒हत् । च । रथ॑न्तरमि॒ति
रथं – तरम् । च । प्र॒जा॒प॒ति॒रि॒ति प्र॒जा – प॒तिः । ज॒यान् । इन्द्रा॑य ।
वृ॒ष्णे । प्रेति॑ । अ॒यच्छत् । उ॒ग्रः । पृ॒त॒ना॒ज्येषु॑ । तस्मै॑ । वि॒शः ।
समि॑ति । अ॒न॒म॒न्त । सर्वाः॑ । सः । उ॒ग्रः । सः । हि । ह॒व्यः ।
ब॒भूव॑ । दे॒वा॒सु॒रा इति दे॒व – अ॒सु॒राः । सँय॑त्ता इति सं – य॒त्ताः ।
आ॒स॒न् । सः । इन्द्रः॑ । प्र॒जा॒प॒ति॒मि॒ति प्र॒जा – प॒तिम् । उपेति॑ () ।
अ॒धा॒वत् । तस्मै॑ । ए॒तान् । ज॒यान् । प्रेति॑ । अ॒यच्छत् । तान् ।
अ॒जु॒होत् । ततः॑ । वै । दे॒वाः । अ॒सु॒रान् । अ॒ज॒य॒न् । यत् ।
अ॒ज॒य॒न् । तत् । ज॒या॒नाम् । ज॒य॒त्वमि॑ति ज॒य – त्वम् । स्पर्ध॑मानेन ।
ए॒ते । हो॒त॒व्याः । ज॒यति॑ । ए॒व । ता॒म् । पृ॒त॒ना॒म् । 15 (75)

(उप – पञ्चविंशतिश्च) (A4)

3.4.5.1

अ॒ग्नि॒भू॒ता॒ना॒म॒धि॒प॒तिः॑ स॒मा॒ऽव॒त्वि॒न्द्रो॑ ज्ये॒ष्ठानां॑ य॒मः पृ॒थि॒व्या
वा॒यु॒र॒न्त॒रि॒क्ष॒स्य॑ सूर्यो॑ दि॒वश्च॒न्द्र॒मा नक्ष॑त्राणां बृ॒ह॒स्प॒तिर्ब्र॑ह्म॒णो
मि॒त्रः स॒त्यानां॑ व॒रु॒णो॒ऽपा॒ꣳ स॒मु॒द्रः स्रो॒त्याना॒म॒न्नꣳ
सा॒म्रा॒ज्याना॒म॒धि॒प॒ति तन्मा॑ऽव॒तु सो॒म ओष॑धीनाꣳ स॒वि॒ता प्र॑स॒वानाꣳ
रु॒द्रः प॑शूनां त्व॒ष्टा रू॒पाणां॑ वि॒ष्णुः पर्व॑तानां म॒रुतो॑
ग॒णा॒ना॒म॒धि॒प॒तय॑स्ते मा॒व॒न्तु पि॒तरः पि॒ताम॑हाः प॒रेऽव॑रे ()
त॒ता॒स्त॒ताम॑हा इ॒ह मा॑ऽव॒त । अ॒स्मिन् ब्र॑ह्म॒न्न॒स्मिन् क्ष॒त्रेऽस्या॑—
मा॒शि॒ष्य॒स्यां पु॒रो॒धाया॑म॒स्मिन्—क॒र्म॒न्न॒स्यां दे॒व॒हू॒त्यां । 16

3.4.5.1 - Padam

अ॒ग्निः । भू॒ता॒ना॒म् । अ॒धि॒प॒ति॒रि॒त्य॒धि— प॒तिः । सः । मा । अ॒व॒तु ।
इ॒न्द्रः । ज्ये॒ष्ठाना॒म् । य॒मः । पृ॒थि॒व्याः । वा॒युः । अ॒न्त॒रि॒क्ष॒स्य ।
सूर्यः । दि॒वः । च॒न्द्र॒माः । नक्ष॑त्राणा॒म् । बृ॒ह॒स्प॒तिः । ब्र॑ह्म॒णः ।
मि॒त्रः । स॒त्याना॒म् । व॒रु॒णः । अ॒पाम् । स॒मु॒द्रः । स्रो॒त्याना॒म् ।
अ॒न्नम् । सा॒म्रा॒ज्याना॒मि॒ति सां॑ — रा॒ज्याना॒म् । अ॒धि॒प॒ती॒त्य॒धि—प॒ति ।

तत् । मा । अवतु । सोमः । ओषधीनाम् । सविता । प्रसवानामिति
 प्र – सवानाम् । रुद्रः । पशूनाम् । त्वष्टा । रूपाणाम् । विष्णुः ।
 पर्वतानाम् । मरुतः । गणानाम् । अधिपतय इत्यधि – पतयः । ते ।
 मा । अवन्तु । पितरः । पितामहाः । परे । अवरे () । तताः ।
 ततामहाः । इह । मा । अवत । अस्मिन् । ब्रह्मन् । अस्मिन् ।
 क्षत्रे । अस्याम् । आशिषीत्या – शिषि । अस्याम् ।
 पुरोधायामिति पुरः – धायाम् । अस्मिन् । कर्मन् । अस्याम् ।
 देवहूत्यामिति देव – हूत्याम् । 16 (67)

(अवरे – सप्तदश च) (A5)

3.4.6.1

देवा वै यद्यज्ञेऽकुर्वत तदसुरा अकुर्वत ते देवा
 एतानभ्यातानानपश्यन् – तानभ्यातन्वत यद्देवानां कर्माऽऽसीदार्ध्यत
 तद्यदसुराणां न तदार्ध्यत येन कर्मणेश्चर्सेत् तत्र होतव्या ऋध्नोत्येव
 तेन कर्मणा यद्विश्वे देवाः समभरन् तस्मादभ्याताना वैश्वदेवायत् –
 प्रजापतिर्जयान् प्रायच्छत् तस्माज्जयाः प्राजापत्या – [] 17

3.4.6.1 - Padam

दे॒वाः । वै । यत् । य॒ज्ञे । अ॒कुर्व॑त । तत् । अ॒सुराः । अ॒कुर्व॑त । ते ।
दे॒वाः । ए॒तान् । अ॒भ्या॒ता॒ना॒नित्य॑भि – आ॒ता॒नान् । अ॒पश्य॑न् ।
ता॒न् । अ॒भ्या॒त॒न्वते॑त्यभि – आ॒त॒न्वत॑ । यत् । दे॒वाना॑म् । क॒र्म ।
आसी॑त् । आ॒र्ध्य॑त । तत् । यत् । अ॒सुरा॑णाम् । न । तत् । आ॒र्ध्य॑त ।
येन॑ । क॒र्मणा॑ । ई॒र्त्से॑त् । तत्र॑ । हो॒तव्याः॑ । ऋ॒ध्नो॑ति । ए॒व । तेन॑ ।
क॒र्मणा॑ । यत् । वि॒श्वे॑ । दे॒वाः । स॒म॒भ॒र॒न्निति॑ सं – अ॒भ॒र॒न् ।
तस्मा॑त् । अ॒भ्या॒ता॒ना इ॒त्यभि – आ॒ता॒नाः । वै॒श्वदे॒वा इति॑
वै॒श्व – दे॒वाः । यत् । प्र॒जा॒प॒तिरिति॑ प्र॒जा – प॒तिः । ज॒यान् ।
प्रेति॑ । अ॒यच्छ॑त् । तस्मा॑त् । ज॒याः ।

प्रा॒जा॒प॒त्या इति॑ प्रा॒जा-प॒त्याः । 17 (50)

3.4.6.2

यद्-रा॒ष्ट्रभृ॑द्भी रा॒ष्ट्रमा॑ऽद॒दत् तद्-रा॒ष्ट्रभृ॑तां रा॒ष्ट्रभृ॑त्त्वं ते दे॒वा
अ॒भ्या॒ता॒नैर॑सु॒रा॒न॒भ्या॒त॒न्वत॑ ज॒यैर॑ज॒यन्-रा॒ष्ट्रभृ॑द्भी रा॒ष्ट्रमा॑ऽद॒दत्
यद्दे॒वा अ॒भ्या॒ता॒नैर॑सु॒रा॒न॒भ्या॒त॒न्वत॑ तद्भ्या॒ता॒ना॒नाम॑भ्या॒ता॒न॒त्वं

य॒ज्जयै॑रजयन् तज्जयानां जयत्वं यद्-राष्ट्र॑भृद्भि॒ राष्ट्र॑मा॒ददत्
तद्-राष्ट्र॑भृतां॒ राष्ट्र॑भृत्त्वं ततो॑ दे॒वा अभ॑वन् परा॒सुरा॑ यो
भ्रातृ॑व्यवान्त् स्यात् स () ए॒तान् जुहु॑यादभ्या॒तानै॑रेव
भ्रातृ॑व्यान्भ्या॒तनु॑ते जयै॑र्जयति राष्ट्र॑भृद्भि॒ राष्ट्र॑मा दत्ते॒ भव॑त्यात्म॒ना
परा॒स्य भ्रातृ॑व्यो भवति । 18

3.4.6.2 - Padam

यत् । राष्ट्र॑भृद्भिरिति॑ राष्ट्र॑भृत् - भिः । राष्ट्र॑म् । एति॑ । अद॑दत् । तत् ।
राष्ट्र॑भृतामिति॑ राष्ट्र - भृता॑म् । राष्ट्र॑भृत्त्वमिति॑ राष्ट्र॑भृत् - त्वम् । ते ।
दे॒वाः । अभ्या॑तानैरित्यभि - आ॒तानैः॑ । अ॒सुरान् ।
अभ्या॑तन्वतेत्यभि - आ॒तन्वत॑ । जयैः॑ । अ॒जयन् । राष्ट्र॑भृद्भिरिति॑
राष्ट्र॑भृत् - भिः । राष्ट्र॑म् । एति॑ । अद॑दत् । यत् । दे॒वाः ।
अभ्या॑तानैरित्यभि - आ॒तानैः॑ । अ॒सुरान् ।
अभ्या॑तन्वतेत्यभि - आ॒तन्वत॑ । तत् ।
अभ्या॑तानानामित्यभि - आ॒तानाना॑म् ।
अभ्या॑तानत्वमित्यभ्या॒तान - त्वम् । यत् । जयैः॑ । अ॒जयन् । तत् ।

ज॒याना॑म् । ज॒य॒त्वमि॑ति ज॒य – त्व॑म् । यत् । रा॒ष्ट्रभृ॑द्भिरि॒ति
 रा॒ष्ट्रभृ॑त् – भिः । रा॒ष्ट्रम् । ए॒ति । अ॒द॒द॒त् । तत् । रा॒ष्ट्रभृ॑तामि॒ति
 रा॒ष्ट्र – भृ॑ताम् । रा॒ष्ट्रभृ॑त्वमि॒ति रा॒ष्ट्रभृ॑त् – त्व॑म् । ततः । दे॒वाः ।
 अ॒भ॒वन् । प॒रेति॑ । अ॒सु॒राः । यः । भ्रा॑तृ॒व्य॒वा॒निति॑ भ्रा॑तृ॒व्य – वा॒न् ।
 स्या॑त् । सः () । ए॒तान् । जु॒हु॒यात् । अ॒भ्या॒ता॒नैरि॒त्यभि॑-आ॒ता॒नैः ।
 ए॒व । भ्रा॑तृ॒व्यान् । अ॒भ्या॒त॒नु॒त इ॒त्यभि॑ – आ॒त॒नु॒ते । ज॒यैः । ज॒य॒ति ।
 रा॒ष्ट्रभृ॑द्भिरि॒ति रा॒ष्ट्रभृ॑त् – भिः । रा॒ष्ट्रम् । ए॒ति । द॒त्ते । भ॒व॒ति ।
 आ॒त्म॒ना । प॒रेति॑ । अ॒स्य । भ्रा॑तृ॒व्यः । भ॒व॒ति । 18 (68)

(प्रा॒जा॒प॒त्याः – सोऽ – षा द॑श च) (A6)

3.4.7.1

ऋ॒ता॒षा॒ड् ऋ॒त॒धा॒माऽग्नि॑-र्गन्ध॑र्वस्त-स्यौष॑धयोऽप्सर॑स ऊ॒र्जो॒ नाम
 स इ॒दं ब्र॑ह्म क्ष॒त्रं पा॑तु ता इ॒दं ब्र॑ह्म क्ष॒त्रं पा॑न्तु तस्मै॒ स्वाहा॑ ताभ्यः
 स्वाहा॑ स॒ं॒हि॒तो वि॒श्व॒सा॒मा सूर्यो॑ गन्ध॑र्व-स्तस्य मरी॑चयोऽप्सर॑स
 आ॒यु॒वः सु॒षु॒म्नः सूर्य॑ रश्मि॑-श्चन्द्र॑मा गन्ध॑र्व-स्तस्य नक्ष॑त्राण्य-

प॒स्सर॒सो॒ बे॒कुर॒यो॒भु॒ज्युः॒ सु॒पर्णो॒ य॒ज्ञो॒ गन्ध॒र्व-स्त॒स्य॒ दक्षि॒णा
अ॒प्सर॒स॒ स्त॒वाः॒ प्र॒जा॒पति॒-वि॒श्व॒कर्मा॒ मनो॒ - [] 19

3.4.7.1 - Padam

ऋ॒ता॒षा॒ट् । ऋ॒त॒धा॒मे॒त्यृ॒त - धा॒मा । अ॒ग्निः । गन्ध॒र्वः । त॒स्य॒ ।
ओ॒ष॒धयः॒ । अ॒प्सर॒सः॒ । ऊ॒र्जः॒ । ना॒म । सः । इ॒दम् । ब्र॒ह्म ।
क्ष॒त्रम् । पा॒तु । ताः । इ॒दम् । ब्र॒ह्म । क्ष॒त्रम् । पा॒न्तु । त॒स्मै॑ । स्वा॒हा॑ ।
ता॒भ्यः॒ । स्वा॒हा॑ । स॒॒हित॒ इति॑ सं - हि॒तः । वि॒श्व॒सा॒मेति॑
वि॒श्व - सा॒मा । सू॒र्यः॒ । गन्ध॒र्वः॒ । त॒स्य॒ । म॒री॒चयः॒ । अ॒प्सर॒सः॒ ।
आ॒यु॒व॒ इत्या॑ - यु॒वः । सु॒षु॒म्न॒ इति॑ सु - सु॒म्नः । सू॒र्य॒र॒श्मि॒रिति॑
सू॒र्य-र॒श्मिः॒ । च॒न्द्र॒माः॑ । गन्ध॒र्वः॒ । त॒स्य॒ । नक्ष॒त्राणि॑ । अ॒प्सर॒सः॒ ।
बे॒कुर॒यः॒ । भु॒ज्युः॒ । सु॒पर्ण॒ इति॑ सु - पर्णः॒ । य॒ज्ञः । गन्ध॒र्वः॒ ।
त॒स्य॒ । दक्षि॒णाः॒ । अ॒प्सर॒सः॒ । स्त॒वाः॒ । प्र॒जा॒पति॒रिति॑ प्र॒जा-पतिः॒ ।
वि॒श्व॒कर्मे॑ति॒ वि॒श्व - क॒र्मा॒ । मनः॒ । 19 (50)

3.4.7.2

गन्धर्वस्तस्यर्ख् सामान्य-प्सरसो वह्नयइषिरो विश्वव्यचा वातो
गन्धर्व-स्तस्याऽऽ*पो ऽप्सरसो मुदाभुवनस्य पते यस्यते उपरि गृहा
इह च । स नो रास्वाज्यानि॑ रायस्पोष॑ सुवीर्य॑ संवँथ्सरीणा॑
स्वस्तिं । परमेष्ठ्यधिपति-मृत्युर् गन्धर्व-स्तस्य विश्वमप्सरसो भुवः
सुक्षितिः- सुभूति-र्भद्रकृत् सुवर्वान् पर्जन्यो गन्धर्व-स्तस्य विद्युतो॑
ऽप्सरसो रुचो दूरे हेतिर-मृडयो - [] 20

3.4.7.2 - Padam

गन्धर्वः । तस्य । ऋक्सामानीत्यृक्-सामानि । अप्सरसः । वह्नयः ।
इषिरः । विश्वव्यचा इति विश्व - व्यचाः । वातः । गन्धर्वः । तस्य ।
आपः । अप्सरसः । मुदाः । भुवनस्य । पते । यस्य । ते । उपरि ।
गृहाः । इह । च । सः । नः । रास्व । आज्यानिम् । रायः । पोषम् ।
सुवीर्यमिति सु - वीर्यम् । संवँथ्सरीणामिति सं - वथ्सरीणाम् ।
स्वस्तिम् । परमेष्ठी । अधिपतिरित्यधि - पतिः । मृत्युः । गन्धर्वः ।
तस्य । विश्वम् । अप्सरसः । भुवः । सुक्षितिरिति सु - क्षितिः ।

सु॒भूति॑रिति॒ सु – भू॒तिः । भ॒द्रकृ॑दिति॒ भद्र – कृ॒त् । सुव॑र्वानि॒ति
सुवः॑ – वान् । पर्ज॑न्यः । गन्ध॑र्वः । तस्य॑ । वि॒द्युत॑ इति॒ वि-द्यु॑तः ।
अ॒प्सर॑सः । रुचः॑ । दू॒रेहे॑तिरिति॒ दूरे – हे॒तिः । अ॒मृड॑यः । 20 (50)

3.4.7.3

मृ॒त्युर्गन्ध॑र्व-स्तस्य॑ प्र॒जा अ॑प्सर॒सो भी॑रुवः॒ चारुः॑ कृ॒पण॑ का॒शी
का॒मो गन्ध॑र्व-स्तस्या॒धयो॑ ऽप्सर॒सः शो॑चयन्ती॒ नाम॑ स इ॒दं ब्र॑ह्म
क्ष॒त्रं पा॑तु॒ ता इ॒दं ब्र॑ह्म क्ष॒त्रं पा॑न्तु॒ तस्मै॑ स्वाहा॒ ताभ्यः॑ स्वाहा॒ स नो॑
भुव॑नस्य॒ पते॑ यस्य॒ त उप॑रि॒ गृहा॑ इ॒ह च॑ । उ॒रु ब्र॑ह्म॒णोऽस्मै॑ क्ष॒त्राय॑
महि॑ शर्म॒ यच्छ॑ । 21

3.4.7.3 - Padam

मृ॒त्युः । गन्ध॑र्वः । तस्य॑ । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । अ॒प्सर॑सः ।
भी॒रुवः॑ । चारुः॑ । कृ॒पण॑का॒शीति॑ कृ॒पण-का॒शी । का॒मः । गन्ध॑र्वः ।
तस्य॑ । आ॒धय॑ इत्या – धयः । अ॒प्सर॑सः । शो॑चयन्तीः । नाम॑ ।
सः । इ॒दम् । ब्र॑ह्म । क्ष॒त्रम् । पा॑तु । ताः । इ॒दम् । ब्र॑ह्म । क्ष॒त्रम् ।
पा॑न्तु । तस्मै॑ । स्वाहा॑ । ताभ्यः॑ । स्वाहा॑ । सः । नः॑ । भुव॑नस्य॒ ।

प॒ते । यस्य॑ । ते॒ । उप॒रि । गृ॒हाः । इ॒ह । च॒ । उ॒रु । ब्र॒ह्म॒णे । अ॒स्मै ।
क्ष॒त्राय॑ । म॒हि । श॒र्म । य॒च्छ । 21 (46)

(म॒नो – ऽमृ॒डयः॑ – षट्च॒त्वारि॑ञ्शच्च) (A7)

3.4.8.1

रा॒ष्ट्र॒का॒माय॑ हो॒तव्या॑ रा॒ष्ट्रं वै॑ रा॒ष्ट्रभृ॑तो रा॒ष्ट्रेणै॒वास्मै॑ रा॒ष्ट्रम॑व रु॒न्धे
रा॒ष्ट्रमे॒व भ॑वत्या॒त्मने॑ हो॒तव्या॑ रा॒ष्ट्रं वै॑ रा॒ष्ट्रभृ॑तो रा॒ष्ट्रं प्र॒जा रा॒ष्ट्रं प॒शवो॑
रा॒ष्ट्रं य॑च्छ्रे॒ष्ठो भ॑वति रा॒ष्ट्रेणै॒व रा॒ष्ट्रम॑व रु॒न्धे व॒सिष्ठः॑ स॒माना॑नां भ॑वति
ग्रा॒म॒का॒माय॑ हो॒तव्या॑ रा॒ष्ट्रं वै॑ रा॒ष्ट्रभृ॑तो रा॒ष्ट्रं स॒जा॒ता रा॒ष्ट्रेणै॒वास्मै॑
रा॒ष्ट्रं स॒जा॒तान॑व रु॒न्धे ग्रा॒म्ये – [] 22

3.4.8.1 - Padam

रा॒ष्ट्र॒का॒मा॒येति॑ रा॒ष्ट्र – का॒माय॑ । हो॒तव्याः॑ । रा॒ष्ट्रम् । वै । रा॒ष्ट्रभृ॑त इति॑
रा॒ष्ट्र – भृ॑तः । रा॒ष्ट्रेण॑ । ए॒व । अ॒स्मै । रा॒ष्ट्रम् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे ।
रा॒ष्ट्रम् । ए॒व । भ॑वति । आ॒त्मने॑ । हो॒तव्याः॑ । रा॒ष्ट्रम् । वै ।
रा॒ष्ट्रभृ॑त इति॑ रा॒ष्ट्र – भृ॑तः । रा॒ष्ट्रम् । प्र॒जेति॑ प्र – जा । रा॒ष्ट्रम् ।
प॒शवः॑ । रा॒ष्ट्रम् । यत् । श्रे॒ष्ठः । भ॑वति । रा॒ष्ट्रेण॑ । ए॒व । रा॒ष्ट्रम् ।

अवे॒ति । रु॒न्धे । वसि॑ष्ठः । स॒मा॒ना॒नाम् । भव॑ति । ग्राम॑कामायेति
 ग्राम॑ – का॒मा॒य । हो॒तव्याः॑ । रा॒ष्ट्रम् । वै । रा॒ष्ट्रभृ॑त इति रा॒ष्ट्र-भृ॑तः ।
 रा॒ष्ट्रम् । सजा॑ता इति स – जा॒ताः । रा॒ष्ट्रेण॑ । ए॒व । अ॒स्मै । रा॒ष्ट्रम् ।
 सजा॑तानिति स – जा॒तान् । अवे॒ति । रु॒न्धे । ग्रामी॑ । 22 (50)

3.4.8.2

–व भव॑त्यधिदे॒वने॑ जुहो॑त्यधिदे॒वने॑ ए॒वास्मै॑ सजा॑तानव रु॒न्धे
 त ए॒नम॑वरुद्धा उप तिष्ठ॑न्ते रथ॑मुख ओज॑स्कामस्य हो॒तव्या॑ ओजो॑ वै
 रा॒ष्ट्रभृ॑त ओजो॑ रथ ओज॑सैवास्मा ओजो॑ऽव रु॒न्ध ओज॑स्व्येव भव॑ति
 यो रा॒ष्ट्राद॑पभू॒तः स्या॑त् तस्मै॑ हो॒तव्या॑ याव॑न्तोऽस्य रथाः॑ स्यु॒स्तान्
 ब्रू॑याद् यु॒ङ्ध्वमि॑ति रा॒ष्ट्रमे॒वास्मै॑ यु॒नक्त्या॑ – [] 23

3.4.8.2 - Padam

ए॒व । भव॑ति । अधि॑दे॒वने॑ इत्य॑धि – दे॒वने॑ । जुहो॑ति । अधि॑दे॒वने॑
 इत्य॑धि – दे॒वने॑ । ए॒व । अ॒स्मै । सजा॑तानिति स-जा॒तान् । अवे॒ति ।
 रु॒न्धे । ते । ए॒नम् । अवरु॑द्धा इत्य॑व – रु॒द्धाः । उपे॑ति । तिष्ठ॑न्ते ।
 रथ॑मुख इति रथ – मुखे॑ । ओज॑स्कामस्येत्यो॒जः – का॒मस्य॑ ।

हो॒तव्याः॑ । ओजः॑ । वै । रा॒ष्ट्रभू॒त इति॑ रा॒ष्ट्र-भू॒तः । ओजः॑ । रथः॑ ।
ओज॑सा । ए॒व । अ॒स्मै । ओजः॑ । अवे॑ति । रु॒न्धे । ओज॑स्वी ।
ए॒व । भव॑ति । यः । रा॒ष्ट्रात् । अ॒पभू॒त इत्य॑प – भू॒तः । स्या॑त् ।
तस्मै॑ । हो॒तव्याः॑ । याव॑न्तः । अ॒स्य । रथाः॑ । स्युः॑ । तान् । ब्रू॒यात् ।
यु॒ङ्ध्वम् । इति॑ । रा॒ष्ट्रम् । ए॒व । अ॒स्मै । यु॒नक्ति॑ । 23 (50)

3.4.8.3

हु॒तयो॑ वा ए॒तस्या॑क्लृ॒प्ता यस्य॑ रा॒ष्ट्रं न क॑ल्पते स्वर॒थस्य॑ दक्षि॒णं
चक्रं॑ प्रवृ॒ह्य ना॒डीम॑भि जुहु॒यादाहु॑तीरे॒वास्य॑ कल्पयति ता अ॒स्य
कल्प॑माना रा॒ष्ट्रम॑नु कल्पते संग्रामे सँय॑त्ते हो॒तव्या॑ रा॒ष्ट्रं वै
रा॒ष्ट्रभू॒तो रा॒ष्ट्रे खलु॑ वा ए॒ते व्या॑यच्छन्ते ये स॒ङ्ग्राम॑ सं य॑न्ति यस्य
पूर्व॑स्य जुह॒ति स ए॒व भव॑ति जय॒ति तं॑ संग्रामं मा॒न्धुक॑

इ॒ध्मो- [] 24

3.4.8.3 - Padam

आहु॒तय॑ इत्या – हु॒तयः॑ । वै । ए॒तस्य॑ । अक्लृ॒प्ताः । यस्य॑ ।
रा॒ष्ट्रम् । न । कल्प॑ते । स्वर॒थस्ये॑ति स्व – रथ॑स्य । दक्षि॒णम् ।

च॒क्रम् । प्र॒वृ॒ह्येति॑ प्र – वृ॒ह्य । ना॒डीम् । अ॒भीति॑ । जु॒हु॒यात् ।
 आ॒हु॒ती॒रित्या॑ – हु॒तीः । ए॒व । अ॒स्य । क॒ल्प॒यति॑ । ताः । अ॒स्य ।
 क॒ल्प॒मा॒नाः । रा॒ष्ट्रम् । अ॒न्वि॒ति । क॒ल्प॒ते । सं॒ग्रा॒म इति॑ सं – ग्रा॒मे ।
 सँ॒य॒त्त इति॑ सं – य॒त्ते । हो॒त॒व्याः ॥ रा॒ष्ट्रम् । वै । रा॒ष्ट्र॒भृ॒त इति॑
 रा॒ष्ट्र – भृ॒तः । रा॒ष्ट्रे । ख॒लु । वै । ए॒ते । व्या॒य॒च्छन्त॑ इति॑
 वि – आ॒य॒च्छन्ते॑ । ये । सं॒ग्रा॒म॒मि॒ति सं – ग्रा॒मम् । सँ॒य॒न्तीति॑
 सं-य॒न्ति । य॒स्य । पू॒र्व॒स्य । जु॒ह्व॒ति । सः । ए॒व । भ॒व॒ति । ज॒य॒ति ।
 तम् । सं॒ग्रा॒म॒मि॒ति सं – ग्रा॒मम् । मा॒न्धु॒कः । इ॒ध्मः । 24 (50)

3.4.8.4

भ॒व॒त्यङ्गा॒रा ए॒व प्र॒ति॒वै॒ष्ट॒मा॒ना अ॒मि॒त्रा॒णा॒म॒स्य॒ से॒नां
 प्र॒ति॒वै॒ष्ट॒य॒न्ति॒ य उ॒न्मा॒द्ये॒त् तस्मै॑ हो॒त॒व्या ग॒न्ध॒र्वा॒प्स॒र॒सो वा
 ए॒त॒मु॒न्मा॒द॒य॒न्ति॒ य उ॒न्मा॒द्य॒त्ये॒ते ख॒लु वै ग॒न्ध॒र्वा॒प्स॒र॒सो
 ॥ य॒द्रा॒ष्ट्र॒भृ॒त॒स्तस्मै॑ स्वा॒हा ता॒भ्यः॒ स्वा॒हेति॑ जु॒होति॑ ते॒नै॒वैना॑ञ्छ॒म॒य॒ति॒
 नै॒य॒ग्रो॒ध औ॒दु॒म्ब॒र आ॒श्व॒त्थः प्ला॒क्ष इ॒ती॒ध्मो भ॒व॒त्ये॒ते वै
 ग॒न्ध॒र्वा॒प्स॒र॒सां गृ॒हाः स्व॑ ए॒वैना॑ – [] 25

3.4.8.4 - Padam

भवति । अङ्गाराः । एव । प्रतिवेष्टमाना इति प्रति – वेष्टमानाः ।
अमित्राणाम् । अस्य । सेनाम् । प्रतीति । वेष्टयन्ति । यः ।
उन्माद्येदित्युत् – माद्येत् । तस्मै । होतव्याः । गन्धर्वाप्सरस इति
गन्धर्व – अप्सरसः । वै । एतम् । उदिति । मादयन्ति । यः ।
उन्माद्यतीत्युत् – माद्यति । एते । खलु । वै । गन्धर्वाप्सरस इति
गन्धर्व – अप्सरसः । यत् । राष्ट्रभृत इति राष्ट्र – भृतः । तस्मै ।
स्वाहा । ताभ्यः । स्वाहा । इति । जुहोति । तेन । एव । एनान् ।
शमयति । नैयग्रोधः । औदुम्बरः । आश्वत्थः । प्लाक्षः । इति । इध्मः ।
भवति । एते । वै । गन्धर्वाप्सरसामिति गन्धर्व – अप्सरसाम् ।
गृहाः । स्वे । एव । एनान् । 25 (50)

3.4.8.5

नायतने शमयत्यभिचरता प्रतिलोमं होतव्याः प्राणानेवास्य
प्रतीचः प्रति यौति तं ततो येन केन च स्तृणुते स्वकृत इरिणे
जुहोति प्रदरे वैतद्वा अस्यै निर्ऋतिगृहीतं निर्ऋतिगृहीत एवैनं

निर्ऋत्या॑ ग्राहयति॑ यद्वाचः॑ क्रूरं॑ तेन॑ वषट् करोति॑ वाच॑ ए॒वैनं॑ क्रूरेण॑
प्रवृश्चति॑ ताजगार्ति॑माच्छति॑ यस्य॑ कामये॑तान्नाद्य – [] 26

3.4.8.5 - Padam

आ॒यत॑न इत्या॑ – यत॑ने । श॒मय॑ति । अ॒भिच॑रतेत्य॒भि – च॑रता ।
प्र॒तिलो॑ममिति॑ प्रति॑ – लो॒मम् । हो॒तव्याः॑ । प्रा॒णानि॑ति प्र – अ॒नान् ।
ए॒व । अ॒स्य । प्र॒तीचः॑ । प्र॒तीति॑ । यौ॒ति । तम् । ततः॑ । येन॑ । केन॑ ।
च । स्तृ॒णुते॑ । स्व॒कृत॑ इति॑ स्व – कृ॒ते । इ॒रिणे॑ । जु॒होति॑ । प्र॒दर॑
इति॑ प्र – द॒रे । वा । ए॒तत् । वै । अ॒स्यै । निर्ऋ॑तिगृहीतमिति॑
निर्ऋ॑ति – गृ॒हीतम् । निर्ऋ॑तिगृहीत इति॑ निर्ऋ॑ति-गृ॒हीते॑ । ए॒व ।
ए॒नम् । निर्ऋ॑त्येति॑ निः-ऋ॒त्या । ग्राह॑यति । यत् । वा॒चः । क्रू॒रम् ।
तेन॑ । वषट् । करो॑ति । वा॒चः । ए॒व । ए॒नम् । क्रू॒रेण॑ । प्रै॒ति ।
वृश्च॑ति । ताज॑क् । आ॒र्तिम् । ए॒ति । ऋ॒च्छति॑ । यस्य॑ । काम॑येत ।
अ॒न्नाद्य॑मित्य॒न्न – अ॒द्यम् । 26 (50)

3.4.8.6

मा ददीयेति तस्य सभायामुत्तानो निपद्य भुवनस्य पत इति
तृणानि सं गृह्णीयात् प्रजापतिर्वै भुवनस्य पतिः
प्रजापतिनैवास्यान्नाद्यमा दत्त इदमहममुष्या ऽऽ*मुष्यायणस्यान्नाद्यं
हरामीत्याहान्नाद्यमेवास्य हरति षड्भिर्हरति षड्वा ऋतवः
प्रजापतिनैवास्या – न्नाद्यमादायर्तवोऽस्मा अनु प्रयच्छन्ति – [] 27

3.4.8.6 - Padam

एति । ददीय । इति । तस्य । सभायाम् । उत्तान इत्युत् – तानः ।
निपद्येति नि – पद्य । भुवनस्य । पते । इति । तृणानि । समिति ।
गृह्णीयात् । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । वै । भुवनस्य । पतिः ।
प्रजापतिनेति प्रजा – पतिना । एव । अस्य ।
अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् । एति । दत्ते । इदम् । अहम् । अमुष्य ।
आमुष्यायणस्य । अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् । हरामि । इति । आह ।
अन्नाद्यमित्यन्न – अद्यम् । एव । अस्य । हरति ।
षड्भिरिति षट् – भिः । हरति । षट् । वै । ऋतवः ।

प्रजापतिनेति प्रजा-पतिना । एव । अस्य । अन्नाद्यमित्यन्न - अद्यम् ।
आदायेत्या-दायः । ऋतवः । अस्मै । अनु । प्रैति ।

यच्छन्ति । 27 (50)

3.4.8.7

यो ज्येष्ठबन्धुरप भूतः स्यात् त७स्थलेऽवसाय्य ब्रह्मौदनं चतुः
शरावं पक्त्वा तस्मै होतव्या वर्षं वै राष्ट्रभृतो वर्षं स्थलं
वर्षणैवैनं वर्षं समानानां गमयति चतुः शरावो भवति दिक्ष्वेव
प्रतितिष्ठति क्षीरे भवति रुचमेवास्मिन् दधात्युद्धरति शृतत्वाय
सर्पिष्वान् भवति मेध्यत्वाय चत्वार आर्षेयाः प्राश्नन्ति दिशामेव
ज्योतिषि जुहोति । 28

3.4.8.7 - Padam

यः । ज्येष्ठबन्धुरिति ज्येष्ठ - बन्धुः । अपभूत इत्यप - भूतः ।
स्यात् । तम् । स्थले । अवसाय्येत्यव - साय्य । ब्रह्मौदनमिति
ब्रह्म - ओदनम् । चतुः शरावमिति चतुः - शरावम् । पक्त्वा ।
तस्मै । होतव्याः । वर्षं । वै । राष्ट्रभृत इति राष्ट्र - भृतः । वर्षं ।

स्थलम् । वर्ष्मणा । एव । एनम् । वर्ष्म । समानानाम् । गमयति ।
चतुः शराव इति चतुः – शरावः । भवति । दिक्षु । एव । प्रतीति ।
तिष्ठति । क्षीरे । भवति । रुचम् । एव । अस्मिन् । दधाति । उदिति ।
हरति । शृतत्वायेति शृत – त्वाय । सर्पिष्वान् । भवति ।
मेध्यत्वायेति मेध्य-त्वाय । चत्वारः । आर्षेयाः । प्रेति । अश्नन्ति ।
दिशाम् । एव । ज्योतिषि । जुहोति । 28 (49)

(ग्रामी – युनक्ती – ध्मः – स्व एवैना – नन्नाद्यं – यच्छन्त्ये –
कान्न पञ्चाशच्च) (A8)

3.4.9.1

देविका निर्वपेत् प्रजाकामश्छन्दाँसि वै देविकाश्छन्दाँसीव
खलु वै प्रजाश्छन्दोभिरेवास्मै प्रजाः प्रजनयति प्रथमं धातारं
करोति मिथुनी एव तेन करोत्यन्वेवास्मा अनुमतिर्मन्यते राते राका प्र
सिनीवाली जनयति प्रजास्वेव प्रजातासु कुह्वा वाचं दधात्येता एव
निर्वपेत् पशुकामश्छन्दाँसि वै देविकाश्छन्दाँसी – [] 29

3.4.9.1 - Padam

दे॒विकाः॑ । नि॒रिति॑ । व॒पेत् । प्र॒जाका॑म इति प्र॒जा – का॒मः ।
छन्दा॑सि । वै । दे॒विकाः॑ । छन्दा॑सि । इ॒व । ख॒लु । वै । प्र॒जा
इति॑ प्र-जाः । छन्दो॑भिरिति॑ छन्दः॑ – भिः॑ । ए॒व । अ॒स्मै । प्र॒जा
इति॑ प्र – जाः । प्रैति॑ । ज॒नय॑ति । प्र॒थम॑म् । धा॒तार॑म् । क॒रोति॑ ।
मि॒थुनी॑ । ए॒व । ते॒न । क॒रोति॑ । अ॒न्विति॑ । ए॒व । अ॒स्मै ।
अनु॑मतिरित्यनु॑ – मतिः॑ । म॒न्यते॑ । रा॒ते । रा॒का । प्रैति॑ । सि॒नीवा॑ली ।
ज॒नय॑ति । प्र॒जास्वि॑ति प्र – जा॒सु । ए॒व । प्र॒जाता॑स्वि॒ति
प्र – जा॒तासु॑ । कु॒ह्वा॑ । वा॒चम् । द॒धाति॑ । ए॒ताः । ए॒व । नि॒रिति॑ ।
व॒पेत् । प॒शुका॑म इति॑ प॒शु – का॒मः । छन्दा॑सि । वै । दे॒विकाः॑ ।
छन्दा॑सि । 29 (50)

3.4.9.2

व ख॒लु वै प॒शव॑श्छन्दो॑भिरे॒वास्मै॑ प॒शून् प्र॑ज॒नय॑ति प्र॒थमं॑ धा॒तारं॑
क॒रोति॑ प्रै॒व ते॒न वा॑पयत्यन्वे॒वास्मा॑ अनु॑मतिर्म॒न्यते॑ रा॒ते रा॒का प्र
सि॒नीवा॑ली ज॒नय॑ति प॒शून् ए॒व प्र॑जा॒तान् कु॒ह्वा॑ प्रति॒ष्ठाप॑यत्ये॒ता ए॒व

निर्व॑पेद्-ग्रा॒मका॒मश्छन्दा॑ऽसि॒ वै दे॒विका॑श्छन्दा॑ऽसी॒ व खलु॑ वै
ग्रा॒मश्छन्दा॑भिरे॒वास्मै॑ ग्रा॒म - [] 30

3.4.9.2 - Padam

इ॒व । खलु॑ । वै । प॒शवः॑ । छन्दा॑भि॒रिति॑ छन्द्ः - भिः॑ । ए॒व ।
अ॒स्मै । प॒शून् । प्रेति॑ । ज॒नय॑ति । प्र॒थम॑म् । धा॒तार॑म् । क॒रोति॑ ।
प्रेति॑ । ए॒व । तेन॑ । वा॒पय॑ति । अ॒न्विति॑ । ए॒व । अ॒स्मै ।
अनु॑मति॒रित्यनु॑ - म॒तिः । म॒न्यते॑ । रा॒ते । रा॒का । प्रेति॑ । सि॒नीवा॑ली ।
ज॒नय॑ति । प॒शून् । ए॒व । प्र॒जाता॑निति॒ प्र-जा॑तान् । कु॒ह्वा । प्र॒तीति॑ ।
स्था॒पय॑ति । ए॒ताः । ए॒व । नि॒रिति॑ । व॒पेत् । ग्रा॒मका॒म इति॑
ग्रा॒म - का॒मः । छन्दा॑ऽसि । वै । दे॒विकाः॑ । छन्दा॑ऽसि । इ॒व ।
खलु॑ । वै । ग्रा॒मः । छन्दा॑भि॒रिति॑ छन्द्ः - भिः॑ । ए॒व । अ॒स्मै ।
॥
ग्रा॒मम् । 30 (50)

3.4.9.3

म॒व रु॒न्धे म॒ध्यतो॑ धा॒तारं॑ क॒रोति॑ म॒ध्यत॑ ए॒वैनं॑ ग्रा॒मस्य॑ द॒धात्ये॑ता ए॒व
निर्व॑पेज्ज्यो॒गामया॑वी छन्दा॑ऽसि॒ वै दे॒विका॑श्छन्दा॑ऽसि॒ खलु॑ वा

ए॒त॒म॒भि॒ म॒न्य॒न्ते॒ यस्य॒ ज्यो॒गा॒म॒य॒ति॒ छ॒न्दो॒भि॒रे॒वैन॒-म॒ग॒दं॒ क॒रो॒ति॒
म॒ध्य॒तो॒ धा॒तारं॒ क॒रो॒ति॒ म॒ध्य॒तो॒ वा॒ ए॒त॒स्या॒क्लृ॒प्तं॒ य॒स्य॒ ज्यो॒गा॒म॒य॒ति॒
म॒ध्य॒त॒ ए॒वा॒स्य॒ ते॒न॒ क॒ल्प॒य॒त्ये॒ता॒ ए॒व॒ नि॒ - [] 31

3.4.9.3 - Padam

अ॒वे॒ति॒ । रु॒न्धे॒ । म॒ध्य॒तः॑ । धा॒तार॑म् । क॒रो॒ति॒ । म॒ध्य॒तः॑ । ए॒व॒ ।
ए॒न॒म् । ग्रा॒म॒स्य॒ । द॒धा॒ति॒ । ए॒ताः॑ । ए॒व॒ । नि॒रि॒ति॒ । व॒पे॒त् ।
ज्यो॒गा॒म॒या॒वी॒ति॒ ज्यो॒क् - आ॒म॒या॒वी॒ । छ॒न्दा॒सि॑ । वै॒ । दे॒वि॒काः॑ ।
छ॒न्दा॒सि॑ । ख॒लु॒ । वै॒ । ए॒त॒म् । अ॒भी॒ति॒ । म॒न्य॒न्ते॒ । य॒स्य॒ ।
ज्यो॒क् । आ॒म॒य॒ति॒ । छ॒न्दो॒भि॒रि॒ति॒ छ॒न्दः॑ - भिः॒ । ए॒व॒ । ए॒न॒म् ।
अ॒ग॒द॒म् । क॒रो॒ति॒ । म॒ध्य॒तः॑ । धा॒तार॑म् । क॒रो॒ति॒ । म॒ध्य॒तः॑ । वै॒ ।
ए॒त॒स्य॒ । अ॒क्लृ॒प्त॒म् । य॒स्य॒ । ज्यो॒क् । आ॒म॒य॒ति॒ । म॒ध्य॒तः॑ । ए॒व॒ ।
अ॒स्य॒ । ते॒न॒ । क॒ल्प॒य॒ति॒ । ए॒ताः॑ । ए॒व॒ । नि॒रि॒ति॒ । 31 (50)

3.4.9.4

व॒पे॒द्यं॑ य॒ज्ञो॒ नो॒प॒न॒मे॒च्छ॒न्दा॒सि॑ वै॒ दे॒वि॒का॒श्छ॒न्दा॒सि॑ ख॒लु॒
वा॒ ए॒तं॑ नो॒प॒ न॒म॒न्ति॒ यं॑ य॒ज्ञो॒ नो॒प॒न॒म॒ति॒ प्र॒थ॒मं॑ धा॒तारं॑ क॒रो॒ति॒ मु॒ख॒त॒

ए॒वास्मै॑ छ॒न्दा॒सि॑ द॒धात्यु॑पैनं य॒ज्ञो न॑मत्येता ए॒व
निर्व॑पेदीजा॒नश्छ॒न्दा॒सि॑ वै दे॒विका॑ या॒तया॑मानी॒व ख॒लु वा ए॒तस्य॑
छ॒न्दा॒सि॑ य ई॒जान॑ उत्त॒मं धा॒तारं॑ करो – [] 32

3.4.9.4 - Padam

व॒पेत् । यम् । य॒ज्ञः । न । उ॒प॒न॒मे॒दित्यु॑प – न॒मेत् । छ॒न्दा॒सि॑ । वै ।
दे॒विकाः॑ । छ॒न्दा॒सि॑ । ख॒लु । वै । ए॒तम् । न । उ॒पे॒ति॑ । न॒म॒न्ति॑ ।
यम् । य॒ज्ञः । न । उ॒प॒न॒म॒तीत्यु॑प – न॒म॒ति॑ । प्र॒थ॒मम् । धा॒ता॒रम् ।
क॒रो॒ति॑ । मु॒ख॒तः॑ । ए॒व । अ॒स्मै॑ । छ॒न्दा॒सि॑ । द॒धा॒ति॑ । उ॒पे॒ति॑ ।
ए॒नम् । य॒ज्ञः । न॒म॒ति॑ । ए॒ताः॑ । ए॒व । नि॒रि॒ति॑ । व॒पेत् । ई॒जा॒नः॑ ।
छ॒न्दा॒सि॑ । वै । दे॒विकाः॑ । या॒तया॑मानी॒ति या॒त – या॒मा॒नि॑ । इ॒व ।
ख॒लु । वै । ए॒तस्य॑ । छ॒न्दा॒सि॑ । यः । ई॒जा॒नः॑ ।
उ॒त्त॒म॒मि॒त्युत् – त॒मम् । धा॒ता॒रम् । क॒रो॒ति॑ । 32 (50)

3.4.9.5

–त्यु॒प॒रि॒ष्टादे॒वास्मै॑ छ॒न्दा॒स्य॑ या॒तया॑मान्य॒व रु॒न्ध उ॒पै॒न॒मु॒त्त॒रो
य॒ज्ञो न॑मत्येता ए॒व निर्व॑पेद्यं मे॒धा नो॒प॒न॒मे॒च्छ॒न्दा॒सि॑ वै

दे॒विका॑श्छन्दा॒ऽसि॒ खलु॒ वा ए॒तं नो॒प नम॑न्ति॒ यं मे॒धा नो॒पनम॑ति
प्रथ॑मं॒ धा॒तारं॑ करो॒ति मु॒खत॑ ए॒वास्मै॒ छन्दा॑ऽसि॒ दधा॑त्यु॒पैनं॑
मे॒धा नम॑त्ये॒ता ए॒व निर्व॑पे – [] 33

3.4.9.5 - Padam

उ॒परि॑ष्ठात् । ए॒व । अ॒स्मै । छन्दा॑ऽसि ।
अ॒यात॑या॒मानी॑त्य॒यात॑ – या॒मानि॑ । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । उ॒पेति॑ । ए॒नम् ।
उ॒त्तर॑ इत्यु॒त् – त॒रः । य॒ज्ञः । नम॑ति । ए॒ताः । ए॒व । नि॒रिति॑ । व॒पेत् ।
यम् । मे॒धा । न । उ॒पन॑मे॒दित्यु॑प – न॒मेत् । छन्दा॑ऽसि । वै ।
दे॒विकाः॑ । छन्दा॑ऽसि । खलु॒ । वै । ए॒तम् । न । उ॒पेति॑ । नम॑न्ति ।
यम् । मे॒धा । न । उ॒पन॑म॒तीत्यु॑प – नम॑ति । प्र॒थम॑म् । धा॒तार॑म् ।
करो॑ति । मु॒खतः॑ । ए॒व । अ॒स्मै । छन्दा॑ऽसि । दधा॑ति । उ॒पेति॑ ।
ए॒नम् । मे॒धा । नम॑ति । ए॒ताः । ए॒व । नि॒रिति॑ । व॒पेत् । 33 (50)

3.4.9.6

द्रु॒क्काम॑श्छन्दा॒ऽसि॒ वै दे॒विका॑श्छन्दा॒ऽसी॒व खलु॒ वै रुक्
छन्दा॑भिरे॒वास्मिन्॑ रुचं॒ दधा॑ति॒क्षीरे॑ भव॑न्ति॒ रुच॑मे॒वास्मिन्॑ दध॑ति

म॒ध्यतो॑ धा॒तारं॑ करो॒ति म॒ध्यत॑ ए॒वैन॑ꣳ रु॒चो द॑धातिगाय॒त्री वा॑
 अनु॒मति॑स्त्रि॒ष्टुग्रा॑का जग॒ती सि॒नीवा॒ल्यनु॑ष्टुप् कु॒हूर्धा॒ता व॑षट्कारः
 ॥ पूर्व॑पक्षो राकाऽपर॑पक्षः कु॒हूर॑मावा॒स्या सि॒नीवा॒ली
 ॥ पौ॒र्णमा॒स्यनु॑मतिश्चन्द्र॒मा धा॒ताऽष्टौ॑ – [] 34

3.4.9.6 - Padam

रुक्काम॑ इति रुक्-कामः । छन्दाꣳसि । वै । दे॒वि॒काः । छन्दाꣳसि ।
 इव । खलु । वै । रुक् । छन्दो॑भिरिति छन्दः-भिः । एव । अस्मिन् ।
 ॥ रुचम् । दधाति । क्षीरे । भवन्ति । रुचम् । एव । अस्मिन् । दधति ।
 ॥ मध्यतः । धातारम् । करोति । मध्यतः । एव । एनम् । रुचः ।
 दधाति । गायत्री । वै । अनुमतिरित्यनु – मतिः । त्रिष्टुक् । राका ।
 जगती । सिनीवाली । अनुष्टुबित्यनु – स्तुप् । कुहूः । धाता ।
 वषट्कार इति वषट् – कारः । पूर्वपक्ष इति पूर्व – पक्षः । राका ।
 अपरपक्ष इत्यपर – पक्षः । कुहूः । अमावास्येत्यमा – वास्या ।
 सिनीवाली । पौर्णमासीति पौर्ण – मासी । अनुमतिरित्यनु – मतिः ।
 ॥ चन्द्रमाः । धाता । अष्टौ । 34 (50)

3.4.9.7

वसवोऽष्टाक्षरा गायत्र्येकादश रुद्रा एकादशाक्षरा त्रिष्टुब्
द्वादशाऽऽदित्या द्वादशाक्षरा जगती प्रजापतिरनुष्टुब् धाता वषट्कार
एतद्वै देविकाः सर्वाणि च छन्दांसि सर्वाश्च देवता वषट्कारस्ता
यत् सह सर्वा निर्वपेदीश्वरा एनं प्रदहो द्वे प्रथमे निरुप्य धातुस्तृतीयं
निर्वपेत् तथो एवोत्तरे निर्वपेत् तथैनं न प्रदहन्त्य () थो यस्मै
कामाय निरुप्यन्ते तमेवाऽऽभिरुपाऽऽप्नोति । 35

3.4.9.7 - Padam

वसवः । अष्टाक्षरेत्यष्टा – अक्षरा । गायत्री । एकादश । रुद्राः ।
एकादशाक्षरेत्येकादश – अक्षरा । त्रिष्टुप् । द्वादश । आदित्याः ।
द्वादशाक्षरेति द्वादश-अक्षरा । जगती । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः ।
अनुष्टुबित्यनु-स्तुप् । धाता । वषट्कार इति वषट् – कारः । एतत् ।
वै । देविकाः । सर्वाणि । च । छन्दांसि । सर्वाः । च । देवताः ।
वषट्कार इति वषट् – कारः । ताः । यत् । सह । सर्वाः ।
निर्वपेदिति निः – वपेत् । ईश्वराः । एनम् । प्रदह इति प्र – दहः ।

द्वे॑ इति॑ । प्र॒थमे॑ इति॑ । नि॒रुप्ये॑ति निः – उप्य॑ । धा॒तुः । तृ॒तीयम्॑ ।
 नि॒रिति॑ । व॒पेत् । तथो॑ इति॑ । ए॒व । उत्तरे॑ इत्युत् – त॒रे । नि॒रिति॑ ।
 व॒पेत् । तथा॑ । ए॒नम् । न । प्रेति॑ । द॒हन्ति॑ () । अथो॑ इति॑ । यस्मै॑ ।
 का॒माय॑ । नि॒रुप्यन्त॑ इति॑ निः – उप्यन्ते॑ । तम् । ए॒व । आ॒भिः ।
 उपेति॑ । आ॒प्नोति॑ । 35 (59) (प॒शुका॑म॒श्छन्दा॑ँ॒सि वै
 दे॒विका॑श्छन्दा॑ँ॒सि-ग्रा॒मं-क॒ल्पय॑त्ये॒ता ए॒व नि-रु॒त्तम॑न्धा॒तारं॑ करोति
 - मे॒धा न॑मत्ये॒ता ए॒व निर्व॑पे - द॒ष्टौ - द॒हन्ति॑ - न॒व च॑) (A9)

Special Korvai:

(दे॒विकाः॑ प्र॒जाका॑मो मि॒थुनी॑ प॒शुका॑मः प्रै॒व ग्रा॑मका॒मो ज्यो॑गा॒मया॑वी
 यं य॑ज्ञो य ई॒जानो॑ यं मे॒धा रु॒क्का॑मोऽष्टौ ।
 दे॒विका॑ भवन्ति दधति रा॒ष्ट्रका॑माय भवति दधाति ।)

3.4.10.1

वा॒स्तो॒ष्पते॑ प्र॒ति जा॑नी ह्य॒स्मान्त् स्वा॑वेशो॒ अन॑मी॒वो भ॑वानः ।
 यत् त्वे॒महे॑ प्र॒तित॑न्नो जुषस्व श॒न्नऐ॑धि द्वि॒पदे॑ शञ्चतु॒ष्पदे॑ ।
 वा॒स्तो॒ष्पते॑ श॒ग्मया॑ स॒ सदा॑ते सक्षी॒महि॑ रण्वया॒ गातु॑मत्या ।

आ॒वः॑ क्षे॒म उ॒त यो॒गे वर॑न्नो यू॒यं पा॒त स्व॒स्तिभिः॑ स॒दानः॑ ।

यथ् सा॒यं प्रा॒तर॒ग्निहो॑त्रं जु॒होत्या॑हु॒तीष्ट॒का ए॒व ता उप॑

धत्ते – [] 36

3.4.10.1 - Padam

वा॒स्तोः॑ । प॒ते । प्र॒तीति॑ । जा॒नीहि॑ । अ॒स्मान् । स्वा॒वेश॑ इति॑
सु-आ॒वेशः॑ । अ॒नमी॒वः । भ॒व । नः॑ । यत् । त्वा । ई॒महे॑ । प्र॒तीति॑ ।
तत् । नः॑ । जु॒षस्व॑ । शम् । नः॑ । ए॒धि । द्वि॒पद॑ इति॑ द्वि – पदे॑ ।
शम् । च॒तुष्प॑द इति॑ च॒तुः – पदे॑ । वा॒स्तोः॑ । प॒ते । श॒ग्मया॑ ।
स॒सदे॑ति सं – सदा॑ । ते । स॒क्षीम॑हि । र॒ण्वया॑ । गा॒तुम॑त्येति॑
गा॒तु – म॒त्या । आ॒वः । क्षे॒मे । उ॒त । यो॒गे । वर॑म् । नः॑ ।
यू॒यम् । पा॒त । स्व॒स्तिभि॑रिति॑ स्व॒स्ति – भिः॑ । सदा॑ । नः॑ । यत् ।
सा॒यंप्रा॒तरिति॑ सा॒यं – प्रा॒तः । अ॒ग्निहो॑त्रमि॒त्यग्नि॑ – हो॒त्रम् ।
जु॒होति॑ । आ॒हुती॑ष्ट॒का इत्या॑हुति – इ॒ष्टकाः॑ । ए॒व । ताः । उपे॑ति ।

धत्ते । 36 (50)

3.4.10.2

यज॑मानोऽहो॑रात्राणि॒ वा ए॒तस्ये॑ष्टका॒ य आ॑हि॒ताग्नि॑र्यथ्
सा॒यं प्रा॑तर्जु॒होत्य॑हो॒रात्रा॑ण्ये॒वा ऽऽ*प्त्वे॑ष्टकाः कृ॒त्वोप॑ ध॒त्ते द॑श
स॒मा॒न॒त्र जु॑होति॒ द॒शाक्ष॑रा वि॒राड् वि॒राज॑मे॒वाऽऽ*प्त्वे॑ष्टकां कृ॒त्वोप॑
ध॒त्तेऽथो॑ वि॒राज्ये॑व य॒ज्ञमा॑प्नोति॒ चित्य॑श्चित्योऽस्य॒ भव॑ति॒ तस्मा॑द्यत्र
द॒शोषि॑त्वा प्र॒याति॒ तद्-य॑ज्ञवा॒स्त्ववा॑स्त्वे॒व तद्य॑त्
ततो॑ऽर्वा॒चीन॑ - [] 37

3.4.10.2 - Padam

यज॑मानः । अ॒हो॒रात्रा॑णीत्य॒हः-रा॒त्राणि॑ । वै । ए॒तस्य॑ । इ॒ष्टकाः॑ । यः ।
आ॒हि॒ताग्नि॑रित्या॒हित॑ - अ॒ग्निः । यत् । सा॒यंप्रा॑तरिति॒ सा॒यं-प्रा॑तः ।
जु॒होति॑ । अ॒हो॒रात्रा॑णीत्य॒हः - रा॒त्राणि॑ । ए॒व । आ॒प्त्वा । इ॒ष्टकाः॑ ।
कृ॒त्वा । उ॒पेति॑ । ध॒त्ते । द॑श । स॒मा॒न॒त्र । जु॑होति । द॒शाक्ष॑रेति
द॑श - अ॒क्षरा॑ । वि॒राडिति॑ वि - राट् । वि॒राज॑मिति॒ वि - राज॑म् ।
ए॒व । आ॒प्त्वा । इ॒ष्टकाम्॑ । कृ॒त्वा । उ॒पेति॑ । ध॒त्ते । अ॒थो इति॑ ।
वि॒राजी॑ति॒ वि - राजि॑ । ए॒व । य॒ज्ञम् । आ॒प्नोति॑ ।

चित्यश्चित्य इति चित्यः – चित्यः । अस्य । भवति । तस्मात् ।

यत्र । दश । उषित्वा । प्रयातीति प्र – याति । तत् ।

यज्ञवास्त्विति यज्ञ-वास्तु । अवास्तु । एव । तत् । यत् । ततः ।

अर्वाचीनम् । 37 (50)

3.4.10.3

रुद्रः खलु वै वास्तोष्पतिर्यदहुत्वा वास्तोष्पतीयं प्रयायाद् रुद्र एनं
भूत्वाऽग्निरनूत्थाय हन्याद्वास्तोष्पतीयं जुहोति भागधेयेनैवैनं
शमयति नाऽऽर्तिमाच्छति यजमानो यद्युक्ते जुहुयाद्यथा प्रयाते
वास्तावाहुतिं जुहोति तादृगेव तद्यद्युक्ते जुहुयाद्यथा क्षेम आहुतिं
जुहोति तादृगेव तदहुतमस्य वास्तोष्पतीयं स्या – [] 38

3.4.10.3 - Padam

रुद्रः । खलु । वै । वास्तोष्पतिरिति वास्तोः-पतिः । यत् । अहुत्वा ।

वास्तोष्पतीयमिति वास्तोः – पतीयम् । प्रयायादिति प्र – यायात् ।

रुद्रः । एनम् । भूत्वा । अग्निः । अनूत्थायेत्यनु – उत्थाय । हन्यात् ।

वास्तोष्पतीयमिति वास्तोः – पतीयम् । जुहोति ।

भा॒ग॒धे॒ये॒ने॒ति॒ भा॒ग॒ – धे॒ये॒न॒ । ए॒व॒ । ए॒न॒म् । श॒म॒य॒ति॒ । न॒ । आ॒र्ति॒म् ।
 ए॒ति॒ । ऋ॒च्छ॒ति॒ । य॒ज॒मा॒नः॒ । य॒त् । यु॒क्ते॒ । जु॒हु॒यात् । य॒था॒ । प्र॒या॒त्
 इ॒ति॒ प्र॒ – या॒ते॒ । वा॒स्तौ॑ । आ॒हु॒ति॒मि॒त्या–हु॒ति॒म् । जु॒हो॒ति॒ । ता॒दृक् ।
 ए॒व॒ । त॒त् । य॒त् । अ॒यु॒क्ते॒ । जु॒हु॒यात् । य॒था॒ । क्षे॒मे॑ ।
 आ॒हु॒ति॒मि॒त्या – हु॒ति॒म् । जु॒हो॒ति॒ । ता॒दृक् । ए॒व॒ । त॒त् । अ॒हु॒त॒म् ।
 अ॒स्य॒ । वा॒स्तो॒ष्प॒ती॒य॒मि॒ति॒ वा॒स्तोः॑ – प॒ती॒य॒म् । स्या॒त् । 38 (50)

3.4.10.4

दक्षि॑णो यु॒क्तो॑ भव॒ति स॒व्योऽयु॒क्तोऽथ॑ वा॒स्तो॒ष्प॒ती॒यं जु॒हो॒त्यु॒भय॑मे॒वाऽ
 क॒र॒परि॑वर्गमे॒वैनं॑ श॒म॒य॒ति॒ यदे॑क॒या जु॒हु॒याद्वि॒हो॒मं कुर्या॑त्
 पु॒रोऽनु॑वा॒क्या म॒नू॒च्य या॒ज्य॒या जु॒हो॒ति स॒दे॒व॒त्वाय॑ य॒द्धु॒त आ॒द॒ध्याद्
 रु॒द्रं गृ॒हा॒न॒न्वा॒रो॒हये॑द्–य॒दव॑क्षा॒णान् य॒सं प्र॑क्षा॒प्य प्र॒या॒याद्य॑था
 य॒ज्ञवे॑श॒सं वा॒ऽऽद॒हनं॑ वा॒ ता॒दृगे॒व त॒दय॑न्ते॒ योनि॑र्ऋ॒त्विय॑ इ॒त्य॒रण्योः॑
 स॒मा॒रो॒हय॑ – [] 39

3.4.10.4 - Padam

दक्षि॑णः । यु॒क्तः । भव॑ति । स॒व्यः । अयु॑क्तः । अथ॑ ।
वा॒स्तो॒ष्प॒ती॒यमि॑ति वा॒स्तोः – प॒ती॒यम् । जु॒होति॑ । उ॒भय॑म् । ए॒व ।
अ॒क्रः । अ॒परि॒वर्ग॑मित्य॒परि – वर्ग॑म् । ए॒व । ए॒नम् । श॒मय॑ति । यत् ।
ए॒कया॑ । जु॒हुया॑त् । द॒र्विहो॑ममि॒ति द॒र्वि – हो॒मम् । कु॒र्यात् ।
पु॒रो॒नु॒वा॒क्यामि॑ति पु॒रः – अ॒नु॒वा॒क्याम् । अ॒नू॒च्ये॒त्यनु॑ – उ॒च्य ।
या॒ज्यया॑ । जु॒होति॑ । स॒दे॒व॒त्वाये॑ति स॒दे॒व – त्वा॒य । यत् । हु॒ते ।
आ॒द॒ध्यादि॑त्या – द॒ध्यात् । रु॒द्रम् । गृ॒हान् ।
अ॒न्वा॒रो॒हये॑दित्य॒नु – आ॒रो॒हये॑त् । यत् ।
अ॒व॒क्षा॒णानी॑त्य॒व – क्षा॒णानि॑ । अ॒संप्र॑क्षा॒प्येत्य॑सं – प्र॒क्षा॒प्य ।
प्र॒या॒यादि॑ति प्र – या॒यात् । य॒था । य॒ज्ञवे॑श॒समि॑ति य॒ज्ञ – वे॒श॒सम् ।
वा । आ॒द॒हन॑मित्या – द॒हन॑म् । वा । ता॒दृक् । ए॒व । तत् । अ॒यम् ।
ते । यो॒निः । ऋ॒त्वियः॑ । इति॑ । अ॒र॒ण्योः॑ ।
स॒मा॒रो॒हय॑तीति सं – आ॒रो॒हय॑ति । 39 (50)

3.4.10.5

–त्येष वा अ॒ग्नैर्यो॒निः स्व॒ ए॒वैनं॑ यो॒नौ॑ स॒मारो॑हयत्यथो
ख॒ल्वाहु॑र्यद॒रण्योः॑ स॒मारूढो॑ नश्येदुद॒स्याग्निः॑ सीदेत् पुनरा॒धेयः॑
स्यादिति॑ या ते॒ अ॒ग्ने य॒ज्ञिया॑ तनूस्तये॒ह्या रो॑हेत्यात्मन्त् स॒मारो॑हयते
यज॒मानो॑ वा अ॒ग्नैर्यो॒निः स्वा॒यामे॒वैनं॑ यो॒न्याञ् स॒मारो॑हयते । 40

3.4.10.5 - Padam

ए॒षः । वै । अ॒ग्नेः । यो॒निः । स्वे । ए॒व । ए॒नम् । यो॒नौ ।
स॒मारो॑हयतीति सं-आरोहयति । अथो इति । ख॒लु । आ॒हुः । यत् ।
अ॒रण्योः॑ । स॒मारूढ॑ इति सं-आरूढः । नश्येत् । उ॒दि॒ति । अ॒स्य ।
अ॒ग्निः । सी॒दे॒त् । पु॒नरा॒धेय॑ इति पुनः – आ॒धेयः॑ । स्यात् । इति ।
या । ते । अ॒ग्ने । य॒ज्ञिया॑ । तनूः । तया॑ । ए॒ति । इ॒हि । ए॒ति । रो॒ह ।
इति । आ॒त्मन् । स॒मारो॑हयत इति सं-आरोहयते । यज॒मानः । वै ।
अ॒ग्नेः । यो॒निः । स्वा॒याम् । ए॒व । ए॒नम् । यो॒न्याम् । स॒मारो॑हयत
इति सं – आरोहयते । 40 (45) (ध॒त्ते- ऽर्वा॒चीनञ्-स्यात्-
स॒मारो॑हयति –पञ्च॑चत्वारि॒ंशच्च॑) (A10)

3.4.11.1

त्वमग्ने॑ बृ॒हद्वयो॑ दधा॑सि दे॒व दा॒शुषे॑ । क॒विर्गृ॑हपतिर्यु॒वा ।
ह॒व्यवा॑ड॒ग्निर॒जरः॑ पि॒ता नो॑ वि॒भुर्वि॒भावा॑ सु॒दृशी॑को अ॒स्मे ।
सु॒गार्ह॒पत्याः॑ स॒मिषो॑ दि॒दीह्य॑स्मद्रि॒यख्सं॑ मिमी॒हि श्रवा॑सि ।
त्वं च॑ सोम॒ नो व॑शो जी॒वातुं॑ न म॒रामहे॑ । प्रि॒यस्तो॑त्रो वन॒स्पतिः॑ ।
ब्र॒ह्मा दे॒वानां॑ पद॒वीः क॒वीनामृ॑षिर्वि॒प्राणां॑ म॒हिषो॑ मृ॒गाणां॑ ।
श्ये॒नो गृ॑ध्राणाञ् स्व॒धिति॑ र्व॒नानाञ् सोमः॑ – [] 41

3.4.11.1 - Padam

त्वम् । अग्ने॑ । बृ॒हत् । वयः॑ । दधा॑सि । दे॒व । दा॒शुषे॑ । क॒विः ।
गृ॒हप॑तिरिति गृ॒ह – प॒तिः । यु॒वा । ह॒व्यवा॑डिति ह॒व्य – वाट् ।
अ॒ग्निः । अ॒जरः । पि॒ता । नः । वि॒भुरि॑ति वि – भुः । वि॒भावे॑ति
वि – भा॒वा । सु॒दृशी॑क इति सु – दृ॒शीकः॑ । अ॒स्मे इति॑ ।
सु॒गार्ह॒पत्या इति॑ सु – गा॒र्हप॑त्याः । स॒मिति॑ । इ॒षः । दि॒दीहि॑ ।
अ॒स्मद्रि॒यगि॑त्यस्म – द्रि॒यक् । स॒मिति॑ । मिमी॒हि । श्रवा॑सि ।
त्वम् । च॑ । सोम॒ । नः । व॑शः । जी॒वातु॑म् । न । म॒रामहे॑ ।

प्रि॒यस्तो॑त्र इति॑ प्रि॒य – स्तो॑त्रः । वन॑स्पतिः । ब्र॒ह्मा । दे॒वाना॑म् ।
पद॑वीरिति॑ पद – वीः । क॒वीना॑म् । ऋ॒षिः । वि॒प्राणा॑म् । म॒हिषः ।
मृ॒गाणा॑म् । श्ये॑नः । गृ॒ध्राणा॑म् । स्व॒धिति॑रिति॑ स्व – धि॒तिः ।
वना॑नाम् । सोमः । 41 (50)

3.4.11.2

पवि॑त्रमत्ये॑ति रे॒भन् । आ वि॒श्वदे॑वꣳ सत्प॑तिꣳ सू॒क्तैर॑द्या वृ॒णीम॑हे ।
सत्य॑सवꣳ सवि॑तारं । आस॑त्येन रज॒सा वर्त॑मानो नि॒वेश॑यन्नमृतं
मर्त्य॑ञ्च । हि॒रण्य॑येन सवि॒ता रथे॑नाऽऽ* दे॒वोया॑ति भुव॒ना वि॒पश्य॑न् ।
यथा॑ नो अ॒दितिः॑ क॒रत् प॑श्चे नृ॒भ्यो यथा॑ ग॒र्वे । यथा॑ तो॒काय॑
रु॒द्रियं॑ । मा नस्तो॑के तनये॑ मा न आयु॑षि मा नो गो॒षु मा– [] 42

3.4.11.2 - Padam

पवि॑त्रम् । अती॑ति । ए॒ति । रे॒भन् । ए॒ति । वि॒श्वदे॑वमि॒ति
वि॒श्व – दे॒वम् । सत्प॑तिमि॒ति सत् – प॒तिम् । सू॒क्तैरि॑ति सु॒-उ॒क्तैः ।
अद्य॑ । वृ॒णीम॑हे । सत्य॑सवमि॒ति सत्य॑ – स॒वम् । सवि॑तारम् । ए॒ति ।
सत्ये॑न । रज॒सा । वर्त॑मानः । नि॒वेश॑यन्निति॑ नि॒-वे॒शय॑न् । अ॒मृत॑म् ।

मर्त्यम् । च । हिरण्ययेन । सविता । रथेन । एति । देवः । याति ।
 भुवना । विपश्यन्निति वि-पश्यन् । यथा । नः । अदितिः । करत् ।
 पश्चे । नृभ्य इति नृ - भ्यः । यथा । गर्वे । यथा । तोकाय ।
 रुद्रियम् । मा । नः । तोके । तनये । मा । नः । आयुषि । मा । नः ।
 गोषु । मा । 42 (50)

3.4.11.3

नो अश्वेषु रीरिषः । वीरान् मानो रुद्र भामितो वधीर्हविष्मन्तो नमसा
 विधेम ते । उदप्रुतो न वयो रक्षमाणा वावदतो अभ्रियस्येव घोषाः ।
 गिरिभ्रजो नोर्मयो मदन्तो बृहस्पतिमभ्यर्का अनावन् ।
 ह॒सैरिव सखिभिर्वावदद्विरश्मन्मयानि नहना व्यस्यन् ।
 बृहस्पतिरभिकनिक्रदद्वा उत प्रास्तौदुच्च विद्वा॑ अगायत् ।
 एन्द्र सानसि॑ रयि॑ - [] 43

3.4.11.3 - Padam

नः । अश्वेषु । रीरिषः । वीरान् । मा । नः । रुद्र । भामितः । वधीः ।
 हविष्मन्तः । नमसा । विधेम । ते । उदप्रुत इत्युद - प्रुतः । न ।

वयः । रक्षमाणाः । वावदतः । अभ्रियस्य । इव । घोषाः । गिरिभ्रज
 इति गिरि – भ्रजः । न । ऊर्मयः । मदन्तः । बृहस्पतिम् । अभीति ।
 अर्काः । अनावन् । ह॒सैः । इव । सखिभिरिति सखि – भिः ।
 वावदद्भिरिति वावदत् – भिः । अश्मन्मयानीत्यश्मन् – मयानि ।
 नहना । व्यस्यन्निति वि – अस्यन् । बृहस्पतिः ।
 अभिकनिक्रददित्यभि – कनिक्रदत् । गाः । उत । प्रेति । अस्तौत् ।
 उदिति । च । विद्वान् । अगायत् । एति । इन्द्र । सानसिम् ।

रयिम् । 43 (50)

3.4.11.4

सजित्वान॑ सदा॒सहं॑ । वर्॒षिष्ठ॑मू॒तये॑ भर ।
 प्रससा॑हिषे पुरु॒हूत॑ शत्रून् ज्येष्ठ॑स्तो शु॒ष्म इह॑ रातिरस्तु ।
 इन्द्राऽऽ* भर दक्षिणे॑ना वसू॒नि पतिः॑ सिन्धू॒नामसि॑ रेवती॒नां ।
 त्व॑ सु॒तस्य॑ पी॒तये॑ सद्यो वृ॒द्धो अजा॑यथाः । इन्द्र ज्यैष्ठ्या॑य
 सुक्र॑तो । भुव॒स्त्वमिन्द्र॑ ब्रह्म॒णा महान्॑ भुवो विश्वे॑षु सव॑नेषु यज्ञि॑यः ।
 भुवो नृ॑श्च्यौलो विश्व॑स्मिन् भरे ज्येष्ठ॑श्च मन्त्रो – [] 44

3.4.11.4 - Padam

स॒जित्वा॑न॒मि॒ति॑ स – जि॒त्वा॑नम् । स॒दा॒स॒ह॒मि॒ति॑ स॒दा – स॒हम् ।
व॒र्षि॑ष्ठम् । ऊ॒तये॑ । भ॒र । प्रे॑ति । स॒सा॒हि॒षे । पु॒रु॒हू॒ते॒ति॑ पु॒रु – हू॒त ।
श॒त्रून् । ज्ये॑ष्ठः । ते । शु॒ष्मः । इ॒ह । रा॒तिः । अ॒स्तु । इ॒न्द्र । ए॒ति ।
भ॒र । दक्षि॑णेन । व॒सू॒नि । प॒तिः । सि॒न्धू॒नाम् । अ॒सि । रे॒वती॑नाम् ।
त्वम् । सु॒तस्य॑ । पी॒तये॑ । स॒द्यः । वृ॒द्धः । अ॒जा॒य॒थाः । इ॒न्द्र ।
ज्यै॑ष्ठ्याय । सु॒क्र॒तो इति॑ सु॒क्र॒तो । भुवः॑ । त्वम् । इ॒न्द्र । ब्र॒ह्म॒णा ।
म॒हान् । भुवः॑ । वि॒श्वेषु॑ । स॒वने॑षु । य॒ज्ञि॒यः । भुवः॑ । नृ॒न् । च्यौ॒लः ।
वि॒श्वस्मि॑न् । भ॒रे । ज्ये॑ष्ठः । च । म॒न्त्रः । 44 (50)

3.4.11.5

वि॒श्वच॑र्षणे ।

मि॒त्रस्य॑ च॒र्ष॒णी॒धृतः॑ श्रवो॑ दे॒वस्य॑ सा॒न॒सिं । स॒त्यं चि॒त्र श्र॑वस्त॒मं ।
मि॒त्रो ज॒नान् या॑तयति प्र॒जान॑न् मि॒त्रो दा॑धार पृथि॒वीमु॑त द्यां ।
मि॒त्रः कृ॒ष्टी॒रनि॑मिषा॒भि च॑ष्टे स॒त्याय॑ ह॒व्यं घृ॑तवद्-वि॒धेम ।
प्र॒समि॑त्र॒ मर्तो॑ अ॒स्तु प्र॑य॒स्वान् यस्त॑ आ॒दित्य॑ शि॒क्षति॑ व्र॒तेन॑ ।

न ह॒न्यते॑ न जी॒यते॑ त्वो॒तो नैन॑म॒हो अ॒श्नो॒त्यन्ति॑तो॒ न दू॒रात् ।

य- [] 45

3.4.11.5 - Padam

वि॒श्वच॑र्ष॒ण इति॑ वि॒श्व - च॑र्ष॒णो । मि॒त्रस्य॑ । च॑र्ष॒णीधृ॑त इति॑
च॑र्ष॒णी - धृ॑तः । श्र॒वः । दे॒वस्य॑ । सा॒नसि॑म् । स॒त्यम् ।
चि॒त्रश्र॑वस्तममि॒ति चि॒त्रश्र॑वः - त॒मम् । मि॒त्रः । ज॒नान् । या॒तय॑ति ।
प्र॒जा॒न॒निति॑ प्र - जा॒नन् । मि॒त्रः । दा॒धार । पृ॒थि॒वीम् । उ॒त । द्या॑म् ।
मि॒त्रः । कृ॒ष्टीः । अ॒नि॒मि॒षे॒त्यनि॑ - मि॒षा । अ॒भी॒ति । च॒ष्टे । स॒त्याय॑ ।
ह॒व्यम् । घृ॒तव॑दि॒ति घृ॒त-व॑त् । वि॒धेम॑ । प्रे॒ति । सः । मि॒त्र । म॒र्तः ।
अ॒स्तु । प्र॒यस्वा॑न् । यः । ते । आ॒दि॒त्य । शि॒क्ष॒ति । व्र॒तेन॑ । न ।
ह॒न्यते॑ । न । जी॒यते॑ । त्वो॒तः । न । ए॒नम् । अ॒हः । अ॒श्नो॒ति ।
अ॒न्ति॑तः । न । दू॒रात् । यत् । 45 (50)

3.4.11.6

चि॒द्धि ते॑ वि॒शो यथा॑ प्र॒दे॒व व॑रुण व्र॒तं । मि॒नी॒म॒सि द्य॑वि॒द्यवि॑ ।
यत् किञ्चे॒दं व॑रुण॒ दै॒व्ये ज॑ने॒ऽभि॒द्रो॒हं म॑नु॒ष्याश्च॑राम॒सि ।

अचि॒त्ती॒यत् तव॑ ध॒र्मा यु॒योपि॒ममा॑ न॒स्तस्मा॑ दे॒नसो॑ दे॒व री॒रिषः॑ ।
कि॒तवा॒सो यद्दि॑ रि॒पुर्न दी॒वि यद्वा॑ घा स॒त्य मु॒तय॑न्न वि॒द्म ।
सर्वा॑ ता वि॒ष्य शि॒थिरे॑ () व दे॒वाथा॑ ते स्याम॑ वरु॒ण प्रि॒यासः॑ । 46

3.4.11.6 - Padam

चि॒त् । हि॒ । ते॒ । वि॒शः॑ । य॒था । प्रे॒ति । दे॒व । वरु॒ण । व्र॒तम् ।
मि॒नीम॑सि । द्यवि॑द्य॒वीति॑ द्यवि॒ – द्यवि॑ । यत् । कि॒म् । च॒ । इ॒दम् ।
वरु॒ण । दै॒व्ये॑ । जने॑ । अ॒भिद्रो॑हमि॒त्यभि॑ – द्रो॒हम् । म॒नुष्याः॑ ।
च॒राम॑सि । अचि॒त्ती । यत् । तव॑ । ध॒र्मा । यु॒योपि॒म । मा॒ । नः॑ ।
तस्मा॑त् । ए॒नसः॑ । दे॒व । री॒रिषः॑ । कि॒तवा॒सः । यत् । रि॒रिपुः॑ । न ।
दी॒वि । यत् । वा॒ । घ॒ । स॒त्यम् । उ॒त । यत् । न । वि॒द्म । सर्वा॑ ।
ता । वी॒ति । स्य॑ । शि॒थिरा॑ () । इ॒व । दे॒व । अथ॑ । ते॒ । स्या॒म ।
वरु॒ण । प्रि॒यासः॑ । 46 (57) (सो॒मो-गो॒षु मा- रयिं॑ – म॒न्त्रो – य –
च्छि॒थिरा॑ – स॒प्त च॑) (A11)

पद पाठे (वाक्य सहित) – तृतीयकाण्डे – चतुर्थः प्रश्नः

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 11 Anuvaakams :-

(वि वा ए॒तस्या॑ – ऽ॒वा॒यो – इ॒मे॒ वै – चि॒त्त॒ञ्चा – ऽ॒ग्नि॒भू॒ता॒नां॑ –
दे॒वा वा॑ अ॒भ्या॒ता॒ना – नृ॒ता॒षा॒ङ् – रा॒ष्ट्र॒का॒मा॒य – दे॒वि॒का –
वा॒स्तो॒ष्प॒ते॑ – त्व॒म॒ग्ने॒ बृ॒ह – दे॒का॒द॒श)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(वि वा ए॒तस्ये॑ – त्या॒ह – मृ॒त्यु॒र्गन्ध॒र्वो – ऽ॒व रु॒न्धे॑ म॒द्ध्य॒त –
स्त्व॒म॒ग्ने॒ बृ॒ह॒त् – षट्च॑त्वारि॒ंश॒त्)

First and Last Padam of Fourth Prasnam of Kadaam 3 :-

(वि वा ए॒तस्य॑ – प्रि॒या॒सः)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे

तृतीयकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः समाप्तः ॥

पद पाठे (वाक्य सहित) – तृतीयकाण्डे – चतुर्थः प्रश्नः

Details of Panchati and Padam for Kandam 3 – Prasanam 4 – TS 3.4

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	4	221
Anuvakam 2	2	113
Anuvakam 3	8	392
Anuvakam 4	1	75
Anuvakam 5	1	67
Anuvakam 6	2	118
Anuvakam 7	3	146
Anuvakam 8	7	349
Anuvakam 9	7	359
Anuvakam 10	5	245
Anuvakam 11	6	307
Total →	46	2392

Notes:

- Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
- Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in